

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. XI-1375 1, 2, 3, 4, 5,
6, 11, 13, 14, 16, 17, 20, 20¹, 22, 25, 28, 29, 35, 37, 38, 39, 46, 48, 49, 55, 58, 59, 60, 61, 62, 63,
63¹, 64 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO, 11¹ STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO
NETEKUSIU GALIOS IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 20² STRAIPSNIU
ĮSTATYMAS

2020 m. balandžio 28 d. Nr. XIII-2869
Vilnius

1 straipsnis. 1 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 1 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Šio įstatymo tikslas – užtikrinti darnią atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo plėtrą ir integraciją į energetikos sistemą, skatinti tolesnį naujų technologijų vystymąsi ir diegimą bei pagamintos energijos vartojimą, ypač atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos tarptautinius įsipareigojimus, aplinkos apsaugos, iškastinių energijos išteklių tausojoimo, priklausomybės nuo iškastinių energijos išteklių ir energijos importo mažinimo, atsinaujinančių energijos išteklių integravimo į energetikos sistemą sąnaudas, energetikos sistemos darbo stabilumą ir patikimumą bei kitus valstybės energetikos politikos tikslus, įvertinus energijos tiekimo saugumo ir patikimumo reikalavimus, taip pat į vartotojų teisių ir teisėtų interesų į atsinaujinančių energijos išteklių prieinamumą, tinkamumą ir pakankamumą apsaugos užtikrinimo ir finansinės paramos stabilumo energijos iš atsinaujinančių išteklių gamintojams principus.“

2 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 2 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. **Aplinkos energija** – natūraliai susidaranti šiluminė energija ir apribotoje aplinkoje – aplinkos ore, išskyrus šalinamą orą, paviršiniame vandenyje arba nuotekose – susikaupianti energija.“

2. Pakeisti 2 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. **Atsinaujinančių išteklių energija** – energija iš atsinaujinančių neiškastinių išteklių: vėjo, saulės energija, aplinkos energija, geoterminiai, hidroterminiai ištekliai ir vandenynų energija, hidroenergija, biomasė, biodujos, įskaitant sąvartynų ir nuotekų perdirbimo įrenginių dujas, taip pat kitų atsinaujinančių neiškastinių išteklių, kurių panaudojimas technologiškai yra galimas dabar arba bus galimas ateityje, energija.“

3. Papildyti 2 straipsnį 2¹ dalimi:

„2¹. **Atsinaujinančių išteklių energijos bendrija** – teisinis statusas, suteikiamas šiame įstatyme nurodytos teisinės formos juridiniam asmeniui, kuris atitinka šiame įstatyme nustatytus kriterijus ir kuris nuosavybės teise valdo ir plėtoja energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginius ir turi teisę juose gaminti energiją, ją vartoti, kaupti energijos kaupimo įrenginiuose ir parduoti.“

4. Pakeisti 2 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. **Bendrasis galutinis energijos suvartojimas** – energijos tikslais pramonei, transportui, namų ūkiams, paslaugų sektoriui (įskaitant viešąsias paslaugas), žemės ūkiui, miškininkystei ir žuvininkystei tiekiamų energijos produktų suvartojimas, įskaitant elektros ir šilumos energijos, kurią elektros, šilumos energijos ir transporto degalų gamybai sunaudoja energetikos sektorius, suvartojimą ir elektros bei šilumos energijos nuostolius paskirstymo ir perdavimo proceso metu.“

5. Pakeisti 2 straipsnio 13¹ dalį ir ją išdėstyti taip:

„13¹. **Didžiausioji elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių kaina** (toliau – **didžiausioji kaina**) – šiame įstatyme nustatyta tvarka ir sąlygomis apskaičiuojama elektros energijos kaina, kurią kaip didžiausią elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamintojams nustato Valstybinė energetikos reguliavimo taryba ir į kurią atsižvelgiama šios energijos gamintojams išmokant viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšas už pagamintą ir į elektros tinklus patiektą elektros energiją.“

6. Pakeisti 2 straipsnio 14 dalį ir ją išdėstyti taip:

„14. **Elektrinė** – elektros energijos gamintojo nuosavybės ar kita teise valdoma visuma tarpusavyje technologiškai susijusių įrenginių ir jų technologinių priklausinių elektros energijai gaminti ar elektros ir šilumos energijai gaminti bendrosios gamybos būdu. Saulės šviesos energijos elektrinėje esantys moduliai ir jų generuojamai galiai priskiriami technologiniai įrenginiai yra kilnojamieji daiktai.“

7. Pakeisti 2 straipsnio 19 dalį ir ją išdėstyti taip:

„19. **Elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių atskaitinė kaina** (toliau – **atskaitinė kaina**) – Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nustatoma elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių kaina, naudojama didžiausiam galimam elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių kainos priedui nustatyti.“

8. Pakeisti 2 straipsnio 19² dalį ir ją išdėstyti taip:

„19². **Elektros energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių skatinimo kvotų paskirstymo tvarkaraštis** (toliau – **tvarkaraštis**) – Lietuvos Respublikos Vyriausybės priimamas teisės aktas, kuriame nustatomos penkerių metų informacijos apie planuojamus organizuoti

elektros energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių skatinimo kvotų paskirstymo aukcionus (toliau – aukcionas) paskelbimo datos, aukcionuose planuojamo paskirstyti metinio elektros energijos gamybos kiekio apimtis ir elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių kainos priedo mokėjimo laikotarpiu gamintojams planuojamos skirti viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšos už pagamintą ir į elektros tinklus patiektą elektros energiją iš atsinaujinančių išteklių.“

9. Pakeisti 2 straipsnio 25 dalį ir ją išdėstyti taip:

„25. **Energijos iš atsinaujinančių išteklių gamintojas** (toliau – **gamintojas**) – asmuo, eksploatuojantis energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginį (įrenginius) ir jame (juose) gaminantis elektros, šilumos ir (ar) vėsumos energiją bei turintis (jeigu tai privaloma pagal įstatymus) atitinkamą leidimą, licenciją ar atestatą verstis šia veikla. Šiame ir kituose įstatymuose vartojama energijos iš atsinaujinančių išteklių gamintojo sąvoka apima ir atsinaujinančių išteklių energijos bendrijas, jeigu konkrečiame atitinkamo įstatymo straipsnyje nenustatyta kitaip.“

10. Pripažinti netekusia galios 2 straipsnio 31 dalį.

11. Papildyti 2 straipsnį 32¹ dalimi:

„32¹. **Iš atsinaujinančių išteklių pagaminti nebiologiniai skystieji ir dujiniai degalai** – skystieji arba dujiniai degalai, kurių energijos kiekis sukaupiamas iš atsinaujinančių energijos išteklių, išskyrus biomasę, ir kurie yra naudojami transportui.“

12. Papildyti 2 straipsnį 35¹ dalimi:

„35¹. **Miško biomasė** – miškų ūkyje gaunama biomasė.“

13. Pakeisti 2 straipsnio 45 dalį ir ją išdėstyti taip:

„45. **Šilumos siurblys** – įrenginys, paverčiantis aplinkos ar geotermine energiją aukštesnės temperatūros šiluma, naudojama pastatams šildyti ir (ar) karštam vandeniui ruošti.“

14. Papildyti 2 straipsnį 47¹ dalimi:

„47¹. **Valstybės narės liekamasis energijos rūšių derinys** (toliau – **liekamasis derinys**) – visas valstybės narės metinis įvairių rūšių energijos kiekis atėmus panaikintose atsinaujinančių išteklių energijos kilmės garantijose nurodytą energijos kiekį.“

3 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 3 straipsnio 2¹ dalį ir ją išdėstyti taip:

„2¹. Šio straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodyta skatinimo priemonė asmenims, išskyrus atsinaujinančių išteklių energijos bendrijas, ir 3 punkte nurodyta skatinimo priemonė asmenims taikomos tik tuo atveju, kai jie šio įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka įgyja ir turi teisę į šio straipsnio 2 dalies 1 punkte numatytą skatinimo priemonę. Šio straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodyta skatinimo priemonė atsinaujinančių išteklių energijos bendrijoms taikoma Elektros energetikos įstatymo 31 straipsnio 2 dalyje ir 39 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka.“

2. Papildyti 3 straipsnį 3¹ dalimi:

„3¹. Gamintojas, kuriam taikomas fiksuotas tarifas, negali didinti turimos elektrinės įrengtosios galios skatinimo laikotarpiu, jeigu ją padidinus nėra galimybės įrengti atskiro elektros energijos apskaitos prietaiso elektros energijos kiekiui, generuojamam dėl elektrinės įrengtosios galios padidinimo, apskaičiuoti arba iš anksto iki elektrinės įrengtosios galios padidinimo su elektros tinklų operatoriumi, prie kurio valdomų tinklų yra prijungta elektrinė, Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka nėra suderintas kitas technologiškai pagrįstas ir teisės aktų reikalavimus atitinkantis apskaitos būdas, leidžiantis tinklų operatoriui atskirai nustatyti elektros energijos kiekį, generuojamą dėl elektrinės įrengtosios galios padidinimo.“

3. Pripažinti netekusia galios 3 straipsnio 4 dalį.

4. Papildyti 3 straipsnį 6 dalimi:

„6. Šio straipsnio 2 dalies 4 punkte numatyta skatinimo priemonė elektros energijos gamintojams, vykdančioms bandomuosius vėjo elektrinių projektus, taikoma projekto vykdymo laikotarpiu, tačiau ne ilgiau negu 5 metus. Skatinimo priemonės taikymo laikotarpis skaičiuojamas nuo leidimo gaminti elektros energiją išdavimo dienos.“

4 straipsnis. 4 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 4 straipsnio 8 punktą ir jį išdėstyti taip:

„8) Valstybinė energetikos reguliavimo taryba;“.

2. Pripažinti netekusiu galios 4 straipsnio 9 punktą.

5 straipsnis. 5 straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusiu galios 5 straipsnio 1 dalies 5 punktą.

6 straipsnis. 6 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 6 straipsnio 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) teisės aktų nustatyta tvarka ir sąlygomis pagal kompetenciją koordinuoja degiųjų dujinių produktų (biodujų), miško ir medienos atliekų, šiaudų, kitų rūšių biologinės kilmės kuro (žemės ūkio atliekų ir augalų, naudojamų energijai gaminti) gamybos ir naudojimo, taip pat aplinkos, geoterminės, hidroenergijos, saulės šilumos energijos ir saulės šviesos energijos, vėjo energijos naudojimo energijai gaminti plėtros ir skatinimo priemonių įgyvendinimą, atlieka jų įgyvendinimo stebėseną ir užtikrina valstybinę priežiūrą ir kontrolę;“.

7 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 11 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„11 straipsnis. Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos kompetencija

Valstybinė energetikos reguliavimo taryba:

- 1) tvirtina didžiausiosios kainos ir atskaitinės kainos nustatymo metodiką;
- 2) tvirtina didžiausiąją kainą ir atskaitinę kainą, kontroliuoja, kaip jos taikomos;
- 3) nustato elektros energijos, suvartojamos šilumos siurblių (turinčių į kompresorių patenkančios elektros energijos apskaitos prietaisus) darbui, lengvatinius tarifus;
- 4) tvirtina energetikos tinklų optimizavimo, plėtros ir rekonstravimo sąnaudas bei papildomas energetikos tinklų operatoriaus sąnaudas, susijusias su atsinaujinančių išteklių naudojimo plėtra;
- 5) derina šio įstatymo 14 straipsnio 7 dalyje nurodytą Pasinaudojimo elektros tinklais tvarkos aprašą;
- 6) nagrinėja šio įstatymo 64 straipsnio 1 dalyje nurodytus skundus;
- 7) tvirtina ketinimų protokolo pavyzdinę formą;
- 8) nustato šilumos supirkimo iš nepriklausomų šilumos gamintojų tvarką ir sąlygas;
- 9) nustato dujų iš atsinaujinančių energijos išteklių supirkimo į gamtinių dujų sistemą kainą;
- 10) prižiūri ir kontroliuoja, kaip biudujų gamintojams suteikiama teisė prijungti savo įrenginius prie gamtinių dujų sistemos, kaip taikomos prijungimo įmokos ir biudujų supirkimo skaidrumą;
- 11) rengia ir tvirtina skatinimo kvotų paskirstymo aukcionų nuostatus;
- 12) skelbia ir organizuoja skatinimo kvotų paskirstymo aukcionus;
- 13) nustato įrengtos saulės šviesos energijos elektrinės technologinį tipą;
- 14) atlieka kitas šio įstatymo nustatytas funkcijas.“

8 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 11 straipsnį nauju 14 punktu:

„14) prižiūri ir kontroliuoja, ar energijos tiekėjas savo galutiniams vartotojams teikia informaciją apie tai, kokią energijos tiekėjo tiekiamos energijos dalį ar kokį kiekį sudaro atsinaujinančių išteklių energija;“.

2. Buvusį 11 straipsnio 14 punktą laikyti 15 punktu.

9 straipsnis. 11¹ straipsnio pripažinimas netekusiu galios

Pripažinti netekusiu galios 11¹ straipsnį.

10 straipsnis. 13 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 13 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„13 straipsnis. Atsinaujinančių išteklių naudojimo elektros energijai gaminti plėtra

1. Atsinaujinančių išteklių naudojimo elektros energijai gaminti plėtra yra vienas iš strateginių valstybės energetikos politikos tikslų.

2. Siekiant šio įstatymo 1 straipsnio 5 dalies 2 punkte nurodyto uždavinio, iki 2025 metų pagamintas metinis elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių kiekis, apskaičiuojamas šio straipsnio 5 dalyje nustatyta tvarka, turi sudaryti ne mažiau kaip 5 TWh, nepaisant elektros energijos gamybai naudojamos ar planuojamos naudoti atsinaujinančių energijos išteklių rūšies.

3. Šio straipsnio 5 dalyje nustatyta tvarka apskaičiavus, kad gamintojų pagamintas ir planuojamas pagaminti metinis elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių kiekis sudaro 5 TWh ir daugiau, asmenys turi teisę statyti ar įrengti atsinaujinančius išteklius naudojančias elektrines, kuriose pagamintai elektros energijai netaikomos šio įstatymo 3 straipsnyje nurodytos skatinimo priemonės. Šioje dalyje nurodytas metinis elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos kiekis netaikomas elektros energiją iš atsinaujinančių išteklių gaminančių vartotojų (toliau – gaminantis vartotojas) veiklos plėtrai.

4. Kai elektrinių metinis elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos kiekis, apskaičiuojamas šio straipsnio 5 dalyje nustatyta tvarka, pasiekia šio straipsnio 3 dalyje nurodytą gamybos kiekį, pradėtas aukcionas užbaigiamas vadovaujantis šiuo įstatymu ir jo įgyvendinamaisiais teisės aktais, o naujas aukcionas tvarkaraštyje nurodytais terminais neorganizuojamas.

5. Vertinant, kiek elektros energijos pagaminta ir planuojama pagaminti siekiant šio straipsnio 3 dalyje nurodyto kiekio, elektrinių elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos kiekis apskaičiuojamas įvertinant asmenų, kuriems taikomos ir kuriems netaikomos šio įstatymo 3 straipsnyje nurodytos skatinimo priemonės, ir gaminančių vartotojų:

1) elektrinėse, ilgiau kaip metus gaminančiose elektros energiją, praėjusiais kalendoriniais metais pagamintą elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių kiekį;

2) turinčių leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus arba prijungimo sąlygas, kai leidimas plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus nereikalingas, elektrinėse planuojamą pagaminti metinį elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių kiekį;

3) elektrinėse, trumpiau kaip metus gaminančiose elektros energiją, planuojamą pagaminti metinį elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių kiekį.

6. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, vadovaudamasi Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka, vieną kartą per metus iki einamųjų metų kovo 1 dienos apskaičiuoja pagamintą ir planuojamą pagaminti elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių kiekį ir

informaciją apie tai skelbia savo interneto svetainėje.

7. Gaminančių vartotojų atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių įrengtoji suminė galia apskaičiuojama kaip šių elektrinių įrengtųjų galių, nurodytų galiojančiuose leidimuose plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus, leidimuose gaminti elektros energiją, rangovų deklaracijose, kurios pateikiamos elektros tinklų operatoriui, ir prijungimo sąlygose, išduotose elektros energiją gaminantiems vartotojams ir asmenims, siekiantiems tapti gaminančiais vartotojais ir numatantiems statyti ar įrengti atsinaujinančius išteklius naudojančias elektrines, kurioms Elektros energetikos įstatymo 16 straipsnio 14 dalyje nustatyta tvarka leidimas plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus nereikalingas, suma. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba skelbia ir nuolat atnaujina informaciją apie gaminančių vartotojų elektrinių įrengtąją suminę galią savo interneto svetainėje.“

11 straipsnis. 14 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 14 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodyti elektrinės prijungimo prie elektros tinklų terminai gali būti pratęsti tais atvejais, kai elektros tinklų operatorius nustatytais terminais negali prijungti elektrinės technologiniams bandymams elektros tinkluose atlikti tuo atveju, kai vėluoja darbai elektrinę statančio ar įrengiančio asmens elektros tinklų dalyje ar dėl kitų nuo elektros tinklų operatoriaus nepriklausančių priežasčių. Kiekvienu konkrečiu atveju elektrinės prijungimo prie elektros tinklų terminas pratęsiamas tokiam laikotarpiui, kuriam pratęstas leidimas plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus. Elektrinės prijungimo prie elektros tinklų terminas pratęsiamas elektros tinklų operatoriaus ir elektrinę statančio ar įrengiančio asmens susitarimu elektrinės prijungimo prie elektros tinklų paslaugos sutartyje nustatyta tvarka.“

2. Pakeisti 14 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Elektros tinklų operatorius Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nustatytomis sąlygomis parengia ir, suderinęs su Valstybine energetikos reguliavimo taryba, viešai paskelbia Pasinaudojimo elektros tinklais tvarkos aprašą. Pasinaudojimo elektros tinklais tvarka grindžiama objektyviais, skaidriais ir nediskriminaciniais principais, kuriais vadovaujantis atsižvelgiama į visą naudą ir sąnaudas, susijusias su elektrinių prijungimu prie elektros tinklų.“

3. Pakeisti 14 straipsnio 9 dalį ir ją išdėstyti taip:

„9. Statyti ar įrengti elektrinę planuojantis asmuo turi teisę dėl šio straipsnio 8 dalyje nurodytų elektros tinklų operatoriaus išduotų išankstinių prijungimo sąlygų Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai pateikti skundą šio įstatymo 64 straipsnyje nustatyta tvarka. Jeigu Valstybinė energetikos reguliavimo taryba nustato, kad išankstinės prijungimo sąlygos neatitinka šio straipsnio 7 dalyje nurodyto Pasinaudojimo elektros tinklais tvarkos aprašo, elektros tinklų

operatorius privalo per ne ilgesnį negu 30 kalendorinių dienų laikotarpį pateikti naujas išankstines prijungimo sąlygas.“

4. Pakeisti 14 straipsnio 16 dalį ir ją išdėstyti taip:

„16. Elektros tinklų operatorius kas ketvirtį teikia Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai informaciją apie vykdomų elektrinių statybos projektų eigą ir ketinimų protokolų sąlygų vykdymą.“

5. Pakeisti 14 straipsnio 17 dalį ir ją išdėstyti taip:

„17. Elektros tinklų operatorius kas mėnesį teikia Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai informaciją apie prijungimo sąlygas, išduotas gaminantiems vartotojams ir asmenims, siekiantiems tapti gaminančiais vartotojais ir numatantiems statyti ar įrengti atsinaujinančius išteklius naudojančias elektrines, kurioms Elektros energetikos įstatymo 16 straipsnio 14 dalyje nustatyta tvarka leidimas plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus nereikalingas.“

12 straipsnis. 16 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 16 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Leidimus plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ir leidimus gaminti elektros energiją iš atsinaujinančių išteklių išduoda Valstybinė energetikos reguliavimo taryba. Šių leidimų išdavimo tvarką ir sąlygas, jų galiojimo terminus ir galiojimo terminų pratęsimo tvarką bei sąlygas nustato Elektros energetikos įstatymas.“

13 straipsnis. 17 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 17 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Elektros tinklų operatorius, prie kurio valdomų elektros tinklų jungiama elektrinė, pasiūlytos elektros energijos kiekį, pagamintą iš atsinaujinančių išteklių, iš gamintojo priima, perduoda ir (ar) paskirsto skaidriais ir nediskriminaciniais tarifais. Elektros energijos priėmimo, perdavimo ir (ar) paskirstymo pirmumo teisė gamintojui užtikrinama visų kitų elektros energijos gamintojų pagamintos elektros energijos atžvilgiu, kaip tai numatyta Elektros energetikos įstatymo 31 straipsnio 2 dalyje ir 39 straipsnio 2 dalyje.“

14 straipsnis. 20 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 20 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„20 straipsnis. Atsinaujinančių išteklių naudojimo elektros energijai gaminti skatinimas

1. Elektros energijos gamyba naudojant atsinaujinančius išteklius ir šios elektros energijos, kurią gamina elektros energijos gamintojai, kurių eksploatuojama elektrinė yra mažesnė kaip

500 kW, balansavimas, vykdomi Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka, yra viešuosius interesus atitinkančios paslaugos.

2. Elektros energijos gamyba iš atsinaujinančių išteklių skatinama Vyriausybės nustatyta tvarka gamintojui sumokant:

1) aukcione laimėtą kainos priedą, kai kitos paros prekybos elektros energijos biržoje Lietuvos zonoje valandinės kainos ir aukcione laimėto kainos priedo suma yra mažesnė už Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nustatytą didžiausiąją kainą arba jai lygi;

2) aukcione laimėto kainos priedo dalį, kuri apskaičiuojama kaip Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nustatytos didžiausiosios kainos ir kitos paros prekybos elektros energijos biržoje Lietuvos zonoje valandinės kainos skirtumas, kuris negali būti didesnis negu aukcione laimėtas kainos priedas, kai kitos paros prekybos elektros energijos biržoje Lietuvos zonoje valandinės kainos ir aukcione laimėto kainos priedo suma yra didesnė už Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nustatytą didžiausiąją kainą.

3. Vyriausybės nustatyta tvarka gamintojui aukcione laimėtas kainos priedas nemokamas už laikotarpį, kurį kitos paros prekybos elektros energijos biržoje Lietuvos zonoje valandinė kaina yra didesnė už didžiausiąją kainą ar jai lygi, ir (ar) už laikotarpį, kurį kitos paros prekybos elektros energijos biržoje Lietuvos zonoje valandinė kaina 6 valandas ar daugiau yra mažesnė už nulį arba jam lygi. Gamintojui kainos priedas taip pat nemokamas nuo to mėnesio, kurį faktiškai pagamintas ir į elektros tinklus patiektas elektros energijos kiekis pasiekia gamintojui aukcione paskirtą metinį elektros energijos gamybos kiekį.

4. Teisė į kainos priedą įgyjama ir elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos kiekis asmenims, išskyrus asmenis, savarankiškai arba per kitus asmenis siekiančius tapti gaminančiais vartotojais, asmenis, kurių elektrinės dalis nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdoma gaminančių vartotojų, ir asmenis, planuojančius vykdyti bandomuosius projektus, siekiant šio įstatymo 13 straipsnio 2 dalyje nurodyto elektros energijos gamybos kiekio, paskirstomas aukciono būdu. Aukcionuose turi teisę dalyvauti Lietuvos Respublikos ir kitos valstybės narės (kitų valstybių narių), jeigu yra sudarytas šio įstatymo 63¹ straipsnyje nurodytas susitarimas, fiziniai ir (ar) juridiniai asmenys ir (ar) kitos organizacijos ar jų padaliniai. Aukcionai turi būti suorganizuoti ne vėliau kaip per 180 kalendorinių dienų nuo informacijos apie planuojamą organizuoti aukcioną paskelbimo Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos interneto svetainėje dienos. Aukcionuose turi teisę dalyvauti visi asmenys, atitinkantys šias sąlygas:

1) neturintys leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumų, prijungimo sąlygų, kuriomis rezervuojama elektros tinklų galia ir pralaidumai, reikalingi statyti ar įrengti elektrinę planuojančio asmens elektrinės prijungimui, su elektros tinklų operatoriumi suderinto techninio projekto ir elektrinės prijungimo prie elektros tinklų paslaugų sutarties;

2) Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai pateikę patvirtinimą, kad prisiima balansavimo atsakomybę, išskyrus asmenis, kurie statys ar įrengs elektrines, kurių įrengtoji galia mažesnė kaip 500 kW;

3) pasirašę Elektros energetikos įstatymo 22 straipsnio 8 dalyje nurodytą ketinimų protokolą ir pateikę Elektros energetikos įstatymo 21¹ straipsnio 1 dalyje nurodytą asmens prievolių įvykdymo užtikrinimą;

4) Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai pateikę patvirtinimą, kad statys naujas elektrines ar įrengs anksčiau neeksploatuotas elektrines, kurių statybai ar įrengimui bus naudojama anksčiau neeksploatuota elektrotechninė įranga;

5) Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai sumokėję aukciono dalyvio mokestį, nurodytą šio straipsnio 7 dalyje;

6) nėra iškelta bankroto byla arba kreditoriai nevykdo bankroto procedūrų ne teismo tvarka;

7) nėra iškelta restruktūrizavimo byla;

8) nėra priimtas teismo, kreditorių ar juridinio asmens dalyvių sprendimas likviduoti juridinį asmenį;

9) yra vykdomi įsipareigojimai, susiję su mokesčių mokėjimu;

10) yra vykdomi įsipareigojimai, susiję su socialinio draudimo įmokų mokėjimu;

11) per pastaruosius 5 metus nėra įsiteisėjęs apkaltinamasis teismo nuosprendis už nusikalstamas veikas nuosavybei, turtinėms teisėms ir turtiniams interesams, nusikaltimus ir baudžiamuosius nusižengimus intelektinei ir pramoninei nuosavybei, ekonomikai ir verslo tvarkai, finansų sistemai, nusikaltimus ir baudžiamuosius nusižengimus valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams;

12) juridinio asmens vadovas ar valdymo organo narys (nariai) ar ūkinės bendrijos tikrasis narys (nariai) neturi neišnykusio ar nepanaikinto teistumo arba dėl juridinio asmens vadovo ar valdymo organo nario (narių) ar ūkinės bendrijos tikrojo nario (narių) per pastaruosius 5 metus nebuvo priimtas ir neįsiteisėjo apkaltinamasis teismo nuosprendis už dalyvavimą nusikalstamame susivienijime, jo organizavimą ar vadovavimą jam, kyšininkavimą, tarpininko kyšininkavimą, papirkimą, sukčiavimą, kredito, paskolos ar tikslinės paramos panaudojimą ne pagal paskirtį ar nustatytą tvarką, kreditinį sukčiavimą, mokesčių nesumokėjimą, neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimą, deklaracijos, ataskaitos ar kito dokumento nepateikimą, nusikalstamu būdu gauto turto įgijimą ar realizavimą, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimą;

13) nėra gauta parama, kurią Europos Komisija yra pripažinusi kaip neteisėtą ir nesuderintą su vidaus rinka.

5. Šio straipsnio 4 dalies 1, 2 ir 3 punktų nuostatos netaikomos fiziniams ir (ar) juridiniams asmenims ir (ar) kitoms organizacijoms ar jų padaliniams, planuojantiems statyti ar įrengti elektrines kitos valstybės narės (kitų valstybių narių) teritorijoje. Aukcione siekiant dalyvauti fiziniams ir (ar) juridiniams asmenims ir (ar) kitoms organizacijoms ar jų padaliniams, planuojantiems statyti ar įrengti elektrines kitos valstybės narės (kitų valstybių narių) teritorijoje, šio straipsnio 4 dalies 1, 2 ir 3 punktų nuostatos įtvirtinamos sudarant šio įstatymo 63¹ straipsnyje nurodytą susitarimą.

6. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba ne vėliau kaip prieš mėnesį iki informacijos apie aukcioną paskelbimo dienos nustato ir viešai skelbia didžiausiąją kainą, į kurią atsižvelgiama aukciono laimėtoji išmokant viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšas 12 metų laikotarpiu nuo leidimo gaminti elektros energiją išdavimo dienos. Nustatydama didžiausiąją kainą, Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, vadovaudamasi mažiausios finansinės naštos elektros energijos vartotojams principu, įvertina elektros energijos gamybos, naudojant skirtingas atsinaujinančių išteklių rūšis, sąnaudas.

7. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, įvertinusi aukciono organizavimo sąnaudas, nustato aukciono dalyvio mokestį ir kartu su informacija apie planuojamą organizuoti aukcioną skelbia savo interneto svetainėje. Asmuo, ketinantis dalyvauti aukcione, Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nustatyta tvarka kartu su aukciono dokumentais, nurodytais skatinimo kvotų paskirstymo aukciono nuostatuose, pateikia dokumentą, kuriuo patvirtinama, kad sumokėtas aukciono dalyvio mokestis. Jeigu asmuo nesumoka aukciono dalyvio mokesčio, Valstybinė energetikos reguliavimo taryba neįtraukia šio asmens į aukciono dalyvių sąrašą.

8. Aukciono dalyvio pasiūlyme pateiktas kainos priedas negali būti didesnis negu Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nustatytą didžiausiosios kainos ir atskaitinės kainos skirtumas. Nustatant atskaitinę kainą, įvertinama faktinė elektros energijos kaina, skelbiama elektros energijos biržoje Lietuvos zonoje, ir prognozuojama metinė elektros energijos kaina.

9. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba atskaitinę kainą nustato konkrečiam aukcionui. Ši kaina yra skelbiama Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos interneto svetainėje kartu su informacija apie planuojamą organizuoti aukcioną.

10. Asmuo, kuris ketina dalyvauti Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos organizuojamame aukcione ir kuriam iki tvarkaraštyje nurodytos informacijos apie planuojamą organizuoti aukcioną paskelbimo datos teisės aktų nustatyta tvarka išduotas leidimas plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ir (ar) elektrinės prijungimo sąlygos ir (ar) kuris teisės aktų nustatyta tvarka yra suderinęs techninį projektą su elektros tinklų operatoriumi ir (ar) sudaręs elektrinės prijungimo prie elektros tinklų paslaugų sutartį, likus 3 mėnesiams iki tvarkaraštyje nurodytos informacijos apie planuojamą organizuoti aukcioną paskelbimo datos Valstybinei

energetikos reguliavimo tarybai pateikia rašytinį patvirtinimą, kad atsisako leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus. Asmeniui atsisakius leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus, elektrinės prijungimo sąlygos, techninis projektas ir elektrinės prijungimo prie elektros tinklų paslaugų sutartis netenka galios. Asmeniui, kuris nelaimi aukciono, leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus, elektrinės prijungimo sąlygų, techninio projekto ir elektrinės prijungimo prie elektros tinklų paslaugų sutarties galiojimas neatkuriamas.

11. Aukciono laimėtoju (laimėtojais), vadovaujantis skatinimo kvotų paskirstymo aukcionų nuostatais, pripažįstamas (pripažįstami) dalyvis (dalyviai), nurodęs (nurodę) mažiausią pageidaujamą kainos priedą.

12. Aukciono laimėtojas ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo aukciono laimėtojų patvirtinimo Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nutarimu šio įstatymo ir Elektros energetikos įstatymo nustatyta tvarka privalo kreiptis į Valstybinę energetikos reguliavimo tarybą dėl leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus išdavimo ir jį gauti. Jeigu aukciono laimėtojas per nustatytą terminą nesikreipia dėl leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus išdavimo arba šis leidimas neišduodamas, pasibaigia jo galiojimo terminas ar jo galiojimas panaikinamas Energetikos įstatyme ir Elektros energetikos įstatyme nustatytais pagrindais, aukciono laimėtojas per vieną mėnesį nuo bent vienos iš nurodytų aplinkybių atsiradimo dienos išbraukiamas iš aukciono laimėtojų sąrašo.

13. Aukciono laimėtoją išbraukus iš aukciono laimėtojų sąrašo, jam aukcione paskirtas elektros energijos gamybos kiekis ir (ar) aukciono metu likęs nepaskirstytas tvarkaraštyje nurodytas metinis elektros energijos gamybos kiekis įvertinamas Vyriausybei keičiant tvarkaraštį ir paskirstomas aukcione, kaip numatyta šio straipsnio 4 dalyje.

14. Jeigu yra sudarytas šio įstatymo 63¹ straipsnyje nurodytas susitarimas, aukcione gali dalyvauti ir kitos valstybės narės (kitų valstybių narių) fiziniai ir (ar) juridiniai asmenys ir (ar) kitos organizacijos ar jų padaliniai. Aukcione, kai jame dalyvauja ir kitos valstybės narės (kitų valstybių narių) fiziniai ir (ar) juridiniai asmenys ir (ar) kitos organizacijos ar jų padaliniai, šioms valstybėms narėms galimas paskirstyti metinis elektros energijos gamybos kiekis nustatomas Vyriausybės nustatyta tvarka šio įstatymo 63¹ straipsnyje nurodytame susitarime, atsižvelgiant į:

1) iš valstybės narės (valstybių narių), siekiančios (siekiančių) dalyvauti aukcione, praėjusiais kalendoriniais metais importuotą elektros energijos kiekį;

2) valstybėje narėje (valstybėse narėse), siekiančioje (siekiančiose) dalyvauti aukcione, atsinaujinančių išteklių dalį elektros energijos gamyboje praėjusiais kalendoriniais metais;

3) bendrąją galutinę elektros energijos suvartojimą Lietuvos Respublikoje praėjusiais kalendoriniais metais;

4) aukcione planuojamą paskirstyti metinį elektros energijos gamybos kiekį, nurodytą tvarkaraštyje.

15. Šio įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 1, 2 ir 3 punktuose numatytos skatinimo priemonės taikomos 12 metų laikotarpiu nuo leidimo gaminti elektros energiją išdavimo dienos.

16. Gamintojas, laimėjęs aukcioną, nuo leidimo gaminti elektros energiją išdavimo dienos įsipareigoja 12 metų laikotarpiu pagaminti ir į elektros tinklus patiekti aukcione paskirtą metinį elektros energijos gamybos kiekį. Kas 3 metus nuo leidimo gaminti elektros energiją išdavimo dienos atliekamas faktiškai pagaminto ir į elektros tinklus patiekto elektros energijos kiekio vertinimas. Vertinamas per 3 metus faktiškai pagamintas ir į elektros tinklus patiektas elektros energijos kiekis. Per 3 metus turi būti faktiškai pagaminta ir į elektros tinklus patiekta ne mažiau kaip 80 procentų elektros energijos, palyginti su gamintojui aukcione paskirtu 3 metų elektros energijos gamybos kiekiu. Į leidžiamą nepagaminti ne didesnį kaip 20 procentų elektros energijos kiekį neįskaičiuojamas elektros energijos kiekis, nepagamintas dėl:

1) elektrinės atjungimų elektros tinklų operatoriui vykdant elektros tinklų remonto, techninės priežiūros, eksploatavimo, rekonstravimo ar modernizavimo darbus;

2) elektrinės atjungimų elektros tinklų operatoriui įrengiant naujus elektros energetikos objektus;

3) elektrinės atjungimų elektros tinklų operatoriui atliekant naujų vartotojų ar gamintojų elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų darbus;

4) elektrinės atjungimų elektros tinklų operatoriui siekiant išvengti avarijos ar gedimų elektros energetikos sistemoje ar operatoriaus elektros tinkle;

5) elektrinės atjungimų elektros tinklų operatoriui siekiant likviduoti patirtą avariją, gedimus ar sutrikimus;

6) elektrinės atjungimų pagal elektros tinklų operatoriaus iš anksto nustatytą grafiką;

7) elektros energijos gamybos įrenginių gedimų šalinimo ar nenugalimos jėgos aplinkybių.

17. Elektros tinklų operatorius, vadovaudamasis Vyriausybės nustatyta tvarka, viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų administratoriui pateikia informaciją apie gamintojo, laimėjusio aukcione, faktiškai pagamintą ir į elektros tinklus patiektą elektros energijos kiekį ir šio straipsnio 16 dalies 1–7 punktuose nurodytas aplinkybes, ir dėl šių aplinkybių į elektros tinklus nepatiektą elektros energijos kiekį. Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų administratorius įvertina per 3 metus faktiškai pagamintą ir į elektros tinklus patiektą elektros energijos kiekį, dėl šio straipsnio 16 dalies 1–7 punktuose nurodytų aplinkybių nepatiektą elektros energijos kiekį ir leidžiamą nepagaminti ne didesnį kaip 20 procentų elektros energijos kiekį ir nustatęs, kad pagaminta ir į elektros tinklus patiekta mažiau negu 80 procentų elektros energijos,

palyginti su gamintojui aukcione paskirtu 3 metų elektros energijos gamybos kiekiu, ne dėl šio straipsnio 16 dalies 1–7 punktuose nurodytų aplinkybių, informuoja apie tai gamintoją.

18. Gamintojas, vadovaudamasis Vyriausybės nustatyta tvarka, per 30 kalendorinių dienų nuo šio straipsnio 17 dalyje nurodytos informacijos gavimo dienos viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų administratoriui pateikia įrodymus ir argumentuotus paaiškinimus dėl mažesnio kaip 80 procentų elektros energijos gamybos kiekio, palyginti su gamintojui aukcione paskirtu 3 metų elektros energijos gamybos kiekiu, arba viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų administratoriui sumoka sumą, apskaičiuojamą vadovaujantis šio straipsnio 19 dalies nuostatomis. Gamintojui pateikus įrodymus ir argumentuotus paaiškinimus dėl mažesnio kaip 80 procentų elektros energijos gamybos kiekio, palyginti su gamintojui aukcione paskirtu 3 metų elektros energijos gamybos kiekiu, ir viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų administratoriui, remiantis elektros tinklų operatoriaus pateikta informacija apie šio straipsnio 16 dalies 1–7 punktuose nurodytas aplinkybes, nustatius, kad daugiau kaip 20 procentų elektros energijos kiekio nepagaminta ne dėl šio straipsnio 16 dalies 1–7 punktuose nurodytų aplinkybių, gamintojas per 30 kalendorinių dienų viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų administratoriui sumoka sumą, apskaičiuojamą vadovaujantis šio straipsnio 19 dalies nuostatomis. Gamintojui nesumokėjus apskaičiuotos sumos, viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų mokėjimas sustabdomas Vyriausybės nustatyta tvarka. Pirmas elektros energijos gamybos kiekio vertinimas atliekamas praėjus 3 metams po leidimo gaminti elektros energiją išdavimo dienos. Kiekvienas kitas elektros energijos gamybos kiekio vertinimas atliekamas praėjus 3 metams po paskutinio elektros energijos gamybos kiekio vertinimo.

19. Šio straipsnio 18 dalyje nurodyta suma apskaičiuojama skirtumą tarp gamintojui aukcione paskirto 3 metų elektros energijos gamybos kiekio ir faktinio 3 metų elektros energijos gamybos kiekio, įskaitant dėl šio straipsnio 16 dalies 1–7 punktuose nurodytų aplinkybių nepagamintą elektros energijos kiekį ir leidžiamą nepagaminti ne didesnę kaip 20 procentų elektros energijos kiekį, padauginus iš gamintojo laimėto kainos priedo. Gautos lėšos naudojamos Elektros energetikos įstatymo 74 straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytoms viešuosius interesus atitinkančioms paslaugoms finansuoti.

20. Elektros energijos gamybos kiekį ir jo atitiktį gamintojui aukcione paskirtam kiekiui nustato viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų administratorius, atsižvelgdamas į elektros tinklų operatoriaus pateiktą informaciją apie faktiškai pagamintą ir į elektros tinklus patiektą elektros energijos kiekį.

21. Elektros energija, pagaminta iš atsinaujinančių išteklių, taip pat elektros energija, pagaminta elektrinėse jų technologinių bandymų metu, prekiaujama pagal atsinaujinančių išteklių

elektros energijos pirkimo–pardavimo sutartis ir (ar) Prekybos elektros energija taisyklėse nustatyta tvarka ir būdais.

22. Vyriausybės įgaliota institucija ne rečiau kaip vieną kartą tvarkaraščio galiojimo metu atlieka technologinį, ekonominį ir socialinį atsinaujinančių energijos išteklių technologijų plėtros ir paramos schemos vertinimą, atsižvelgdama į tai, kokį poveikį turėtų galimi paramos schemos pakeitimai. Vyriausybės įgaliota institucija, remdamasi šiuo vertinimu, ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo vertinimo atlikimo pabaigos, atsižvelgdama į Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos nuostatas ir Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos apskaičiuotą elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos kiekį, parengia ir teikia Vyriausybei tvirtinti pakeistą tvarkaraštį arba argumentuotą pagrindimą, kodėl tolesnė atsinaujinančių energijos išteklių plėtra neturėtų būti skatinama.

22¹. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba kiekvienais metais iki kovo 1 dienos savo interneto svetainėje viešai skelbia informaciją apie aukciono procedūras, nurodydama aukciono laimėtojus, jų prisiimtus įsipareigojimus, laimėtą kainos priedą ir aukciono laimėtojų aukcione prisiimtų įsipareigojimų įgyvendinimo rodiklius, įskaitant šio straipsnio 16 dalyje nurodytą informaciją.

23. Elektros tinklų operatorius, siekdamas įvertinti visą šalyje pagamintos ir suvartotos atsinaujinančių išteklių energijos kiekį, tvarko visos prie jo valdomų elektros tinklų prijungtų gamintojų pagamintos elektros energijos apskaitą.

24. Šio straipsnio nuostatos netaikomos asmenims, kurie įrenginiams įsigyti po 2011 m. gegužės 24 d. pasinaudojo šiais paramos šaltiniais:

- 1) valstybės biudžeto asignavimais;
- 2) Klimato kaitos programos lėšomis, kaip numatyta Lietuvos Respublikos klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatyme;
- 3) Europos Sąjungos paramos lėšomis;
- 4) savanoriškomis užsienio valstybių lėšomis, skirtomis atsinaujinančių išteklių naudojimui skatinti;
- 5) pajamomis, gautomis vykdant susitarimus dėl statistinių energijos perdavimų tarp Lietuvos Respublikos ir kitų valstybių narių ar bendrus projektus tarp Lietuvos Respublikos, kitų valstybių narių ir užsienio valstybių.“

15 straipsnis. 20¹ straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 20¹ straipsnio 2 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) gaminančio vartotojo per kaupimo laikotarpį suvartotos elektros energijos kiekį viršijantis į elektros tinklus patiektas elektros energijos kiekis į kitą kaupimo laikotarpį nėra

perkeliamas, už šį kiekį energijos tiekėjas gaminančiam vartotojui kompensuoja iš anksto tarpusavio sutartyse nustatyta tvarka ir sąlygomis. Garantinio tiekimo atveju, kai gaminančio vartotojo per kaupimo laikotarpį į elektros tinklus patiektos elektros energijos kiekis viršija suvartotos elektros energijos kiekį, skirstymo tinklų operatorius gaminančiam vartotojui kompensuoja už faktinį, bet ne didesnę kaip 5 procentų, gaminančio vartotojo per kaupimo laikotarpį arba nuo garantinio tiekimo pradžios, jeigu garantinis tiekimas vykdomas trumpiau, negu nustatytas kaupimo laikotarpis, patiektą elektros energijos kiekį Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nustatyta tvarka apskaičiuota elektros energijos kaina;“.

2. Pakeisti 20¹ straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Gaminantis vartotojas moka Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nustatytą naudojimosi elektros tinklais paslaugų kainą, kuri:

1) nustatoma vienu kalendorinių metų laikotarpiui, įvertinus skirstomųjų tinklų operatoriaus ekonomiškai pagrįstas (būtinąs) metines kapitalo, veiklos ir kitas su naudojimosi elektros tinklais paslaugų teikimu susijusias sąnaudas, gaunamą naudą ir planuojamą atgauti gaminančių vartotojų elektros energijos kiekį ir suminę elektrinių įrengtąją galią;

2) diferencijuojama atsižvelgiant į skirstomųjų tinklų, prie kurių prijungtas gaminančio vartotojo objektas, įtampą;

3) ne vėliau kaip prieš mėnesį iki jos taikymo pradžios yra viešai skelbiama Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos interneto svetainėje.“

3. Pakeisti 20¹ straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Gaminantis vartotojas gali rinktis vienanarę ar dvinarę naudojimosi elektros tinklais paslaugų kainą arba atsiskaityti elektros energijos kiekiu pagal Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nustatytą procentą nuo kaupimo laikotarpiu gaminančio vartotojo į elektros tinklus patiektos elektros energijos kiekio. Gaminantis vartotojas gali keisti atsiskaitymo už naudojimosi elektros tinklais paslaugas būdą ne dažniau kaip vieną kartą per 12 mėnesių.“

4. Pakeisti 20¹ straipsnio 11 dalį ir ją išdėstyti taip:

„11. Tinklų operatorių sąnaudos, susijusios su gaminančio vartotojo ar asmens, siekiančio tapti gaminančiu vartotoju, elektros įrenginių prijungimu prie elektros tinklų, paskirstomos tokia tvarka:

1) kai prijungiami elektros vartojimo ir gamybos įrenginiai, buitiniai vartotojai, įskaitant ir pažeidžiamus vartotojus, apmoka 20 procentų skirstomųjų tinklų operatoriaus sąnaudų, o kiti vartotojai – 40 procentų skirstomųjų tinklų operatoriaus sąnaudų arba moka pagal šį dydį apskaičiuotą ir Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos patvirtintą įkainį;

2) kai prijungiami elektros gamybos įrenginiai, o elektros vartojimo įrenginiai yra prijungti prie skirstomųjų tinklų, vartotojai apmoka 100 procentų skirstomųjų tinklų operatoriaus sąnaudų

arba moka pagal šį dydį apskaičiuotą ir Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos patvirtintą įkainį;

3) kai prijungiami elektros energijos gamybos įrenginiai, kurių prijungimo prie elektros tinklų taškas nesutampa su elektros energijos vartojimo vietos prijungimo tašku, vartotojai apmoka 100 procentų skirstomųjų tinklų operatoriaus sąnaudų arba moka pagal šį dydį apskaičiuotą ir Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos patvirtintą įkainį.“

16 straipsnis. Įstatymo papildymas 20² straipsniu

Papildyti Įstatymą 20² straipsniu:

„20² straipsnis. Atsinaujinančių išteklių energijos bendrijų veiklos sąlygos ir bendrieji principai

1. Atsinaujinančių išteklių energijos bendrijos statusas suteikiamas Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymo ir šio įstatymo nustatyta tvarka šio straipsnio 5 ir 6 dalyse nurodytai veiklai vykdyti įsteigta viešąja įstaiga, kurios veikla pagrįsta atviru ir savanorišku dalininkų, atitinkančių šio straipsnio 2 dalyje nurodytus reikalavimus, dalyvavimu. Viešoji įstaiga atsinaujinančių išteklių energijos bendrijos statusą įgyja Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos leidimo gaminti elektros energiją išdavimo metu. Viešųjų įstaigų įstatymas atsinaujinančių išteklių energijos bendrijai taikomas tiek, kiek šiame įstatyme nenustatyta kitaip.

2. Viešosios įstaigos, siekiančios įgyti atsinaujinančių išteklių energijos bendrijos statusą, dalininkais gali būti fiziniai asmenys, smulkiojo ar vidutinio verslo subjektai, kaip jie apibrėžti Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme, ir (ar) savivaldybės, ir iš kurių:

1) ne mažiau kaip 51 procentas balsų visuotiniame dalininkų susirinkime priklauso dalininkams, kurie yra fiziniai asmenys, kurių gyvenamoji vieta Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo nustatyta tvarka yra deklaruota savivaldybėje, kurioje planuojama statyti ar įrengti energijos gamybos įrenginį (įrenginius), ar kitos savivaldybės seniūnijose, kurios ribojasi su šia savivaldybe;

2) bet kuris iš dalininkų negali turėti daugiau kaip 20 procentų balsų kitos energetikos įmonės visuotiniame dalininkų susirinkime.

3. Viešąją įstaigą steigiant siekiant įgyti atsinaujinančių išteklių energijos bendrijos statusą, viešosios įstaigos steigimo sutartyje ir (ar) įstatuose, be Viešųjų įstaigų įstatyme nustatytų reikalavimų, taip pat nurodoma tvarka:

- 1) kuria priimami sprendimai dėl pagamintos energijos realizavimo;
- 2) dėl energijos gamybos įrenginių administravimo ir priežiūros;
- 3) dėl pajamų, gautų vykdant energijos gamybos veiklą, paskirstymo.

4. Atsinaujinančių išteklių energijos bendrijai, siekiančiai dalyvauti šio įstatymo 20 straipsnio 4 dalyje nurodytame aukcione, netaikomos šio įstatymo 20 straipsnio 16–20 dalių nuostatos.

5. Atsinaujinančių išteklių energijos bendrija turi teisę nuosavybės ar kita teise valdomuose energijos gamybos įrenginiuose pagamintą energiją savo dalininkams parduoti atsinaujinančių išteklių elektros energijos pirkimo–pardavimo sutartyje nustatyta kaina, kuri gali būti lygi nuliui. Atsinaujinančių išteklių energijos bendrijos dalininkai šią elektros energiją naudoja savo reikmėms ir ūkio poreikiams tenkinti.

6. Atsinaujinančių išteklių energijos bendrija, norėdama savo dalininkams ar kitiems vartotojams tiekti nuosavybės ar kita teise valdomuose energijos gamybos įrenginiuose pagamintą šilumą, turi atitikti Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatyme ir kituose teisės aktuose šilumos tiekėjui nustatytus reikalavimus.

7. Atsinaujinančių išteklių energijos bendrija, norėdama savo dalininkams ar kitiems vartotojams parduoti nuosavybės ar kita teise valdomuose energijos gamybos įrenginiuose pagamintą elektros energiją, turi sudaryti atsinaujinančių išteklių elektros energijos pirkimo–pardavimo sutartį ir atitikti nepriklausomam elektros energijos tiekėjui nustatytas sąlygas ir reikalavimus, kaip tai nurodyta Elektros energetikos įstatyme. Šiuo atveju už elektros energijos persiuntimą perdavimo ir (ar) skirstomaisiais tinklais ir kitas operatoriaus teikiamas paslaugas atsiskaitoma Elektros energetikos įstatymo 34 straipsnyje ir 40 straipsnio 1 dalyje nurodytomis sąlygomis.

8. Atsinaujinančių išteklių energijos bendrija nuosavybės ar kita teise valdomuose energijos gamybos įrenginiuose pagamintą elektros energiją taip pat gali parduoti Prekybos elektros energija taisyklėse nustatyta tvarka ir būdais.

9. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba tikrina, prižiūri ir kontroliuoja, ar atsinaujinančių išteklių energijos bendrijos atitinka šio straipsnio 2 ir (ar) 3 dalies nuostatas. Atsinaujinančių išteklių energijos bendrijai pažeidus šio straipsnio 2 ir (ar) 3 dalies nuostatas, sprendžiama dėl leidimo gaminti elektros energiją galiojimo panaikinimo Elektros energetikos įstatymo 17 straipsnyje nustatyta tvarka.

10. Savivaldybės įvertina ir viešai savo interneto svetainėse skelbia informaciją apie joms nuosavybės teise priklausančius žemės sklypus ir kitas vietas, kuriuose gali būti statomi ar įrengiami atsinaujinančių išteklių energijos bendrijos energijos gamybos įrenginiai.

11. Atsinaujinančių išteklių energijos bendrijai netaikomos šio įstatymo 20¹ straipsnio nuostatos.

12. Atsinaujinančių išteklių energijos bendrijai priklausančių energijos gamybos įrenginių statyba ir eksploatavimas vykdomi vadovaujantis bendraisiais įstatymuose ir kituose teisės aktuose

nustatytais veiklos energetikos sektoriuje leidimų išdavimo, projektavimo ir statybos, teritorijų planavimo, ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo, aplinkos apsaugos ir kitais susijusiais reikalavimais.

13. Atsinaujinančių išteklių energijos bendrija ir (ar) jos dalininkai nemoka už viešuosius interesus atitinkančias paslaugas elektros energetikos sektoriuje už tą elektros energijos kiekį, kuris buvo pagamintas atsinaujinančių išteklių bendrijai priklausančiuose energijos gamybos įrenginiuose, patiektas į elektros tinklus ir po to suvartotas atsinaujinančių išteklių energijos bendrijos ir (ar) jos dalininkų reikmėms ir ūkio poreikiams.

14. Atsinaujinančių išteklių energijos bendrijų investicijos įsigyjant ir įrengiant naujus atsinaujinančius išteklius naudojančius energijos gamybos įrenginius, kurių statybai ar įrengimui naudojama anksčiau neeksploatuota elektrotechninė įranga, skatinamos iš šio įstatymo 20 straipsnio 24 dalyje nurodytų paramos šaltinių. Skiriant paramą, jos didžiausią galimą dydį 1 kW įrenginio galios ir teikimo tvarką nustato Vyriausybės įgaliota institucija. Pasinaudojus šiais paramos šaltiniais, netenkama galimybės naudotis skatinimo priemone, nurodyta šio įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 1 punkte.“

17 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 22 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Vyriausybės įgaliota institucija, atsižvelgdama į šio įstatymo 5 straipsnio 2 dalies 17 punkte nurodytą tvarkos aprašą, atlieka Lietuvos Respublikos teritorinės jūros, Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje tyrimus ir kitus veiksmus, kurie reikalingi Vyriausybės nutarimui dėl Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalių, kuriose tikslinga organizuoti konkursą (konkursus) atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai, ir dėl šių elektrinių įrengtųjų galių nustatymo priimti:

- 1) organizuoja specialiojo plano parengimą;
- 2) organizuoja specialiojo plano strateginį pasekmių aplinkai vertinimą;
- 3) organizuoja poveikio aplinkai ir visuomenės sveikatai vertinimą;
- 4) organizuoja prisijungimo prie elektros perdavimo tinklų sausumos teritorijoje galimybių vertinimą;
- 5) organizuoja balansavimo galimybių vertinimą;
- 6) organizuoja šios dalies 4 ir 5 punktuose nurodytų veiksmų sąnaudų vertinimą;
- 7) atlieka kitus veiksmus, būtinus elektros energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių leistinumui ir galimybėms įvertinti.“

2. Pripažinti netekusia galios 22 straipsnio 1¹ dalį.

3. Pakeisti 22 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Vyriausybės nutarimas dėl Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalių, kuriose tikslinga organizuoti konkursą (konkursus) atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai, ir dėl šių elektrinių įrengtųjų galių nustatymo rengiamas atsižvelgiant į šio straipsnio 1 dalyje nurodytų atliktų tyrimų ir kitų veiksmų duomenis ir Nacionalinėje energetikos strategijoje įtvirtintus atsinaujinančių išteklių plėtros tikslus. Išankstinės prijungimo sąlygos išduodamos, konkursas (konkursai) organizuojamas (organizuojami) ir leidimas (leidimai) plėtrai ir eksploatacijai šioje dalyje numatytais atvejais išduodamas (išduodami) ne anksčiau, negu yra priimtas Vyriausybės nutarimas dėl Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalių, kuriose tikslinga organizuoti konkursą (konkursus) atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai, ir dėl šių elektrinių įrengtųjų galių nustatymo. Konkursą gali inicijuoti bet kuris asmuo, atitinkantis šio straipsnio 11 dalies 2 ir 3 punktuose nustatytus reikalavimus, pateikdamas paraišką Vyriausybės įgaliotai institucijai. Konkursą privalo organizuoti Vyriausybės įgaliota institucija per 6 mėnesius nuo paraiškos organizuoti konkursą gavimo dienos šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 9 punkte numatyta Vyriausybės nutarime nustatytoms dalims ir įrengtosioms galioms nustatyti.“

4. Pakeisti 22 straipsnio 10 dalį ir ją išdėstyti taip:

„10. Pasiėmus šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 9 punkte nurodytame Vyriausybės nutarime nustatytas elektrinių įrengtąsias galias ir (ar) atsiradus papildomų elektros energijos gamybos pajėgumų plėtros poreikiui, Vyriausybės įgaliota institucija įvertina jų įrengimo tikslingumą ir prireikus peržiūri ar atnaujina šio straipsnio 1 dalyje numatytų tyrimų ir kitų veiksmų rezultatus ir pateikia pasiūlymus Vyriausybei dėl šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 9 punkte nurodyto Vyriausybės nutarimo pakeitimo.“

18 straipsnis. 25 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 25 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Skundus tarp šilumos tiekėjo ir nepriklausomo šilumos iš atsinaujinančių energijos išteklių gamintojo dėl šio ir 24 straipsnių nuostatų taikymo išankstine skundų nagrinėjimo ne teisme tvarka nagrinėja Valstybinė energetikos reguliavimo taryba.“

19 straipsnis. 28 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 28 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„28 straipsnis. Energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, kilmės garantijos paskirtis

1. Siekiant įrodyti galutiniams vartotojams, kokią energijos tiekėjo tiekiamos energijos dalį ar kokį kiekį energijos tiekėjo energijos rūšių derinyje ir energijoje, kuri vartotojams tiekiamą pagal sutartis, sudaro atsinaujinančių išteklių energija, elektros energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių ir tiekiamos į elektros tinklus, ir šilumos energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių ir tiekiamos į aprūpinimo šiluma sistemą, ir dujų, pagamintų iš atsinaujinančių energijos išteklių ir tiekiamų į gamtinių dujų sistemą, vienetai išduodama kilmės garantija.

2. Energijos tiekėjas sąskaitose arba kartu su sąskaitomis pateikiamoje reklaminėje medžiagoje savo galutiniams vartotojams privalo pateikti informaciją apie tai, kokią energijos tiekėjo tiekiamos energijos dalį ar kokį kiekį jo energijos rūšių derinyje praėjusiais metais sudarė atsinaujinančių išteklių energija. Ši tiekiamos energijos dalis ar kiekis apskaičiuojami pagal energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, kiekį, kuriam panaudota kilmės garantija, išskyrus:

- 1) energijos dalį jo energijos rūšių derinyje, kuriai neišduota kilmės garantija ir kuriai tiekėjas gali naudoti liekamąjį derinį;
- 2) arba kilmės garantiją, neišduotą gamintojui, kuris gauna fiksuotą tarifą.“

20 straipsnis. 29 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 29 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija paskiria subjektą (ar subjektus) atsakingą (atsakingus) už kilmės garantijų išdavimą, perdavimą ir jų galiojimo panaikinimą bei kilmės garantijų naudojimo priežiūrą ir kontrolę. Paskirtieji subjektai negali turėti sutampančios atsakomybės geografinėje teritorijoje ir verstis energijos gamybos, tiekimo ir (ar) prekybos veikla.“

2. Pakeisti 29 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Kilmės garantijos išduodamos elektros energijos, šilumos ar vėsumos energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, ar dujų, pagamintų iš atsinaujinančių energijos išteklių, gamintojų prašymu, kuris Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka teikiamas šio straipsnio 2 dalyje nurodytam subjektui.“

3. Pakeisti 29 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Kilmės garantija išduodama taikant minimalią 10 kW galios ribą. Kilmės garantija suteikiama vienam energijos vienetui – vienai MWh. Kiekvienam iš atsinaujinančių energijos

išteklių pagamintos energijos vienetui gali būti išduodama ne daugiau kaip viena kilmės garantija, į tą patį energijos vienetą atsižvelgiant ne daugiau kaip vieną kartą.“

4. Pakeisti 29 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Kilmės garantija galioja 12 mėnesių nuo atitinkamo energijos vieneto pagaminimo momento. Ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo kilmės garantijos galiojimo laikotarpio pabaigos kilmės garantija turi būti panaikinta elektros energijos, šilumos ar vėsumos energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, ar dujų, pagamintų iš atsinaujinančių energijos išteklių, gamintojų prašymu. Nepanaikinta kilmės garantija netenka galios ne vėliau kaip praėjus 18 mėnesių nuo atitinkamo energijos vieneto pagaminimo momento. Nebegaliojanti kilmės garantija įskaičiuojama į liekamąjį derinį.“

5. Pakeisti 29 straipsnio 7 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) energijos rūšis: elektros energija, šilumos energija, vėsumos energija ar dujos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, įskaitant vandenilį;“.

6. Pripažinti netekusia galios 29 straipsnio 8 dalį.

7. Pakeisti 29 straipsnio 9 dalį ir ją išdėstyti taip:

„9. Kilmės garantija nenaudojama, siekiant šio įstatymo 1 straipsnio 4 dalyje nustatytos energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių energijos dalies, palyginti su šalies bendroju galutiniu energijos suvartojimu.“

8. Pakeisti 29 straipsnio 10 dalį ir ją išdėstyti taip:

„10. Kilmės garantijų perdavimas kartu ar atskirai su fiziniu elektros energijos ar dujų perdavimu nedaro jokio poveikio sprendimui naudoti statistinius energijos perdavimus, bendrus projektus ar bendras paramos schemas, nurodytas šio įstatymo dvyliktajame skirsnyje, siekiant šio įstatymo 1 straipsnio 4 dalyje nustatytos energijos gamybos iš atsinaujinančių energijos išteklių energijos dalies, palyginti su šalies bendroju galutiniu energijos suvartojimu.“

9. Papildyti 29 straipsnį 12 dalimi:

„12. Lietuvos Respublikoje trečiosios valstybės išduotos kilmės garantijos pripažįstamos tik tuo atveju, jeigu Europos Komisija su ta trečiąja valstybe yra sudariusi susitarimą dėl Europos Sąjungoje išduodamų kilmės garantijų ir toje trečiojoje valstybėje sukurtų suderinamų kilmės garantijų sistemų abipusio pripažinimo ir jeigu energija importuojama arba eksportuojama tiesiogiai.“

21 straipsnis. 35 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 35 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„35 straipsnis. Veiklos, susijusios su biodujomis, priežiūra ir kontrolė

1. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba prižiūri ir kontroliuoja, kaip biodujų gamintojams suteikiama teisė prijungti jų įrenginius prie dujų sistemų, kaip taikomos prijungimo kainos, taip pat biodujų supirkimo į dujų sistemas skaidrumą.

2. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba kontroliuoja, kaip biodujų gamintojai, tiekiantys biogujas į dujų sistemas, laikosi šio įstatymo 31 straipsnyje nurodytose taisyklėse nustatytų reikalavimų.

3. Biodujų gamintojai pagal pareikalavimą teikia su vykdoma biodujų gamybos veikla susijusią informaciją dujų sistemų operatoriams, Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai ir Energetikos ministerijai.“

22 straipsnis. 37 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 37 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„37 straipsnis. Biodegalų ir skystųjų bioproduktų tvarumo sistema

1. Biodegalai ir skystieji bioproduktai turi atitikti šio įstatymo 38 straipsnyje nustatytus tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijus, nepaisant to, kurioje pasaulio šalyje užauginta (gauta) žaliava jiems gaminti:

1) apskaičiuojant šio įstatymo 1 straipsnio 4 dalyje nustatytą energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių energijos dalį, palyginti su šalies bendruoju galutiniu energijos suvartojimu;

2) vertinant energijos gamintojų atitiktį įpareigojimams naudoti atsinaujinančių išteklių energiją;

3) teikiant finansinę paramą už biodegalų ir skystųjų bioproduktų naudojimą;

4) įmaišant juos į degalus, pagamintus iš mineralinių degalų, kaip nurodyta šio įstatymo 39 straipsnyje.

2. Apskaičiuojant šio įstatymo 1 straipsnio 4 dalyje nustatytą energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių energijos dalį, palyginti su šalies bendruoju galutiniu energijos suvartojimu, atliekant šio straipsnio 1 dalies 2 punkte numatytą vertinimą ir teikiant šio straipsnio 1 dalies 3 punkte numatytą finansinę paramą, privaloma atsižvelgti ir į kitus Europos Komisijos patvirtintus tvarumo kriterijus, jeigu jie yra nustatyti, bet neįtvirtinti šiame įstatyme. Šios dalies nuostatos netaikomos iki 2018 m. gruodžio 24 d. patvirtintoms paramos schemoms.

3. Vyriausybės įgaliota institucija turi teisę reikalauti, kad ūkinę veiklą vykdančys asmenys pagrįstų tiekiamų ir (ar) gaminamų biodegalų ir skystųjų bioproduktų ar jų gamybai naudotų žaliavų atitiktį šio įstatymo 38 straipsnio 2, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11 ir 12 dalyse nustatytiems tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijams.

4. Siekiant užtikrinti biodegalų ir skystųjų bioproduktų atitiktį tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijams, nurodytiems šio įstatymo 38 straipsnio 2, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11 ir 12 dalyse, ūkinę veiklą vykdančys asmenys privalo naudoti masės balanso sistemą, kuri:

1) leidžia maišyti skirtingomis tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo charakteristikomis pasižyminčių žaliavų ir kuro partijas;

2) leidžia maišyti skirtingos energinės vertės žaliavų partijas, siekiant jas toliau perdirbti, jeigu žaliavų partijų dydis pakoreguojamas pagal jų energinę vertę;

3) reikalauja, kad informacija apie šios dalies 1 punkte nurodytų žaliavų ir kuro partijų tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo charakteristikas ir dydžius ir toliau būtų priskiriama mišiniui;

4) numato, kad visų iš mišinio paimtų dalių suma turi tas pačias tvarumo charakteristikas esant tam pačiam žaliavų ir kuro partijų kiekiui, kaip visų į mišinį įmaišytų žaliavų ir kuro partijų suma, ir reikalauja, kad šis balansas būtų pasiektas per nustatytą laikotarpį;

5) užtikrina, kad į kiekvieną žaliavų ir kuro partiją būtų atsižvelgiama tik vieną kartą, apskaičiuojant bendrą galutinę energijos iš atsinaujinančių išteklių suvartojimą;

6) užtikrina informacijos apie paramą, skirtą žaliavų ir kuro partijos gamybai, pateikimą.

5. Perdirbant žaliavų ir kuro partiją, informacija apie žaliavų ir kuro partijos tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo charakteristikas tikslinama ir produkcijai priskiriama tokia tvarka:

1) jeigu perdirbant žaliavos partiją gaunama tik vienos rūšies produkcija, skirta biodegalų ar skystųjų bioproduktų, iš atsinaujinančių išteklių pagaminto nebiologinės kilmės skystojo ir dujinio transporto kuro gamybai, partijos dydis ir susijusios tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo charakteristikos tikslinamos taikant perskaičiavimo koeficientą, atitinkantį tokiai gamybai skirtos produkcijos masės ir procesui patiektos žaliavos masės santykį;

2) jeigu perdirbant žaliavos partiją gaunama daugiau negu vienos rūšies produkcija, skirta biodegalų, skystųjų bioproduktų, iš atsinaujinančių išteklių pagaminto nebiologinės kilmės skystojo ir dujinio transporto kuro gamybai, kiekvienos rūšies produkcijai taikomas atskiras perskaičiavimo koeficientas ir atskiras masės balansas.

6. Ūkinę veiklą vykdančys asmenys, siekiantys gauti sertifikatą, patvirtinantį biodegalų, skystųjų bioproduktų ar žaliavų biodegalų, skystųjų bioproduktų gamybai atitiktį tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijams, nurodytiems šio įstatymo 38 straipsnio 2, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11 ir 12 dalyse, kreipiasi į sertifikavimo įmonę, kuri atlieka sertifikavimą pagal Europos Komisijos sprendimu pripažintą savanorišką schemą. Ūkinę

veiklą vykdančias asmenys sertifikavimo įmonei teikia informaciją ir duomenis apie atitiktį šio įstatymo 38 straipsnio 2, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11 ir 12 dalyse nustatytiems tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijams.

7. Sertifikavimo įmonė atlieka ūkinę veiklą vykdančių asmenų pateiktos informacijos nepriklausomą auditą ir išduoda sertifikatą arba pateikia motyvuotą atsisakymą jį išduoti. Sertifikavimo įmonė kiekvienais metais atlieka ūkinę veiklą vykdančių asmenų, turinčių sertifikatą, patvirtinantį atitiktį šio įstatymo 38 straipsnio 2, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11 ir 12 dalyse nustatytiems tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijams, auditą. Vidaus auditą arba antrosios šalies auditą iki pirmosios miško biomasės surinkimo vietos leidžiama atlikti biodegalų ir skystųjų bioproduktų gamybai iš miško biomasės, siekiant įvertinti atitiktį šio įstatymo 38 straipsnio 8 ir 10 dalyse nurodytiems kriterijams. Audito metu patikrinama, ar ūkinę veiklą vykdančio asmens naudojamos sistemos yra tikslios, patikimos ir apsaugotos nuo klastojimo, užtikrinant, kad medžiagos nebūtų tikslingai pakeistos ar išmestos, kad žaliavos ir kuro partija arba jos dalis galėtų tapti atliekomis ar liekanomis. Audito metu įvertinamas mėginių ėmimo dažnumas, metodika ir duomenų patikimumas.

8. Šio straipsnio 6 ir 7 dalių nuostatos taikomos neatsižvelgiant į tai, ar biodegalai, skystieji bioproduktai, iš atsinaujinančių išteklių pagamintas nebiologinės kilmės skystasis ir dujinis transporto kuras gaminami Europos Sąjungoje ar importuojami.

9. Ūkinę veiklą vykdančias asmenys, biodegalų, skystųjų bioproduktų tiekėjai savo interneto svetainėse skelbia aktualią informaciją apie tiekiamų biodegalų ir skystųjų bioproduktų kilmės šalį ir pradines žaliavas.

10. Vyriausybės įgaliota institucija kiekvienais metais teikia Europos Komisijai suvestinę informaciją apie tai, kaip ūkinės veiklos vykdytojai užtikrina atitiktį šio įstatymo 38 straipsnio 2, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11 ir 12 dalyse nustatytiems tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijams.

11. Jeigu ūkinę veiklą vykdančias asmuo pateikia įrodymų ar duomenų, gautų pagal Europos Komisijos sprendimu pripažintą savanorišką schemą ar pagal Europos Sąjungos su užsienio valstybėmis sudarytą dvišalį ar daugiašalį susitarimą, kuriame susitariama dėl tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijų, ir Europos Komisija priima sprendimą, kad tokiu susitarimu įrodoma iš atitinkamose šalyse išaugintų (gautų) žaliavų pagamintų biodegalų ir skystųjų bioproduktų atitiktis tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijams, arba pagal Europos Komisijos sprendimu pripažintą savanorišką schemą, kiek toks Europos Komisijos sprendimas yra taikomas, Vyriausybės įgaliota institucija nereikalauja, kad asmuo pateiktų papildomų įrodymų, kad šio

įstatymo 38 straipsnio 2, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11 ir 12 dalyse nustatyti tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijai yra įvykdyti.

12. Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos paskirtos įstaigos prašymu sertifikavimo įmonės privalo pateikti nepriklausomo audito ataskaitą ir informaciją, kuria remiantis ūkinę veiklą vykdančiam asmeniui išduotas sertifikatas, patvirtinantis atitiktį šio įstatymo 38 straipsnio 2, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11 ir 12 dalyse nustatytiems tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijams. Apibendrintą informaciją Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos paskirta įstaiga kiekvienais metais iki kovo 1 dienos teikia Vyriausybės įgaliotai institucijai. Jeigu Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos paskirta įstaiga nustato, kad nepriklausomo audito ataskaitoje pateikti duomenys ar informacija neatitinka šio įstatymo 38 straipsnio 2, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11 ir 12 dalyse nustatytų kriterijų, ji pateikia šią informaciją Vyriausybės įgaliotai institucijai, kuri nedelsdama informuoja Europos Komisiją ir savanorišką schemą administruojantį subjektą apie nustatytas neatitiktis.

13. Apskaičiuojant šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytą rodiklį, vertinant energijos gamintojų atitiktį įpareigojimams naudoti atsinaujinančių išteklių energiją ir teikiant finansinę paramą už biodegalų ir skystųjų bioproduktų naudojimą, įskaitomi biodegalai ir skystieji bioproduktai, pagaminti naudojant atliekas ir liekanas, išskyrus žemės ūkio, akvakultūros, žuvininkystės ir miškininkystės liekanas, atitinkantys tik šio įstatymo 38 straipsnio 2 dalyje nustatytus išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijus. Atliekos ir liekanos, perdirbamos į produktą, iš kurio gaminami biodegalai ir skystieji bioproduktai, taip pat privalo atitikti šio įstatymo 38 straipsnio 2 dalyje nustatytus išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažėjimo kriterijus.

14. Šio įstatymo 38 straipsnio 2, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11 ir 12 dalyse nustatyti tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijai taikomi nepaisant biomasės geografinės kilmės.

15. Biodegalai ir skystieji bioproduktai, pagaminti iš atliekų ir liekanų, susidariusių ne miško žemėje, bet žemės ūkio paskirties žemėje, įvertinami apskaičiuojant šio įstatymo 1 straipsnio 4 dalyje nustatytą energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių energijos dalį, palyginti su šalies bendruoju galutiniu energijos suvartojimu, vertinant energijos gamintojų atitiktį įsipareigojimams naudoti atsinaujinančių išteklių energiją ir teikiant finansinę paramą už biodegalų ir skystųjų bioproduktų naudojimą tik tais atvejais, kai ūkinės veiklos vykdytojai arba atitinkamos valstybės institucijos yra parengę stebėsenos arba valdymo planus, skirtus veiklos poveikio dirvožemio kokybei ir dirvožemio angliai vertinti. Informacija apie tai, kaip tas poveikis stebimas ir valdomas, pateikiama auditų, numatytų šio straipsnio 7 dalyje, ataskaitose.“

23 straipsnis. 38 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 38 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„38 straipsnis. Biodegalų ir skystųjų bioproduktų tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijai

1. Biodegalai ir skystieji bioproduktai šio įstatymo 37 straipsnio 1 dalyje nurodytais tikslais turi atitikti šio straipsnio 2, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11 ir 12 dalyse nustatytus tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijus, nepaisant to, kurioje šalyje užauginta (gauta) žaliava jiems gaminti.

2. Išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, susidarančių dėl biodegalų ir skystųjų bioproduktų naudojimo, kiekis, palyginti su išmetamųjų dujų, susidarančių dėl iškastinio kuro naudojimo, kiekiu, turi sumažėti:

1) mažiausiai 50 procentų, jeigu biodegalai ir transporto sektoriuje naudojamos biodujos ir skystieji bioproduktai pagaminti įrenginiuose, kurie pradėti eksploatuoti iki 2015 m. spalio 5 d.;

2) mažiausiai 60 procentų, jeigu biodegalai ir transporto sektoriuje naudojamos biodujos ir skystieji bioproduktai pagaminti įrenginiuose, kurie pradėti eksploatuoti laikotarpiu nuo 2015 m. spalio 6 d. iki 2020 m. gruodžio 31 d.;

3) mažiausiai 65 procentais, kai biodegalai, transporto sektoriuje naudojamos biodujos ir skystieji bioproduktai pagaminti įrenginiuose, kurie pradėti eksploatuoti nuo 2021 m. sausio 1 d.;

4) mažiausiai 70 procentų, kai elektros energija, šilumos ir vėsumos energija pagaminta įrenginiuose, kurie naudoja biomasės kurą ir kurie pradėti eksploatuoti nuo 2021 m. sausio 1 d. iki 2025 m. gruodžio 31 d., ir mažiausiai 80 procentų – įrenginiuose, kurie pradėti eksploatuoti nuo 2026 m. sausio 1 d.

3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytas išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimas dėl biodegalų, transporto sektoriuje naudojamų biodujų ir skystųjų bioproduktų ir biomasės kuro naudojimo šilumos, vėsumos ir elektros energijos gamybos įrenginiuose apskaičiuojamas aplinkos ministro nustatyta tvarka.

4. Biodegalai ir skystieji bioproduktai neturi būti pagaminti iš žaliavos, gautos užauginus žaliavai skirtus augalus labai didelės biologinės įvairovės žemėje, tai yra žemėje, kuriai 2008 m. sausio mėnesį ar vėliau buvo taikomas vienas iš toliau nurodytų apibūdinimų (nepaisant to, ar tas apibūdinimas žemei yra taikomas žaliavų gavimo laikotarpiu, ar ne):

1) pirmą kartą miškas ir kitos miškingos vietovės, tai yra miškas ir kitos miškingos vietovės, kuriose auga vietinės rūšys ir nėra aiškiai matomų žmogaus veiklos požymių, o ekologiniai procesai nėra pastebimai sutrikdyti;

2) labai didelės biologinės įvairovės miškas ir kita medžiais apsodinta žemė, kurioje gausu rūšių ir kuri nėra nuniokota arba kuri Vyriausybės įgaliotos institucijos yra pripažinta didelės

biologinės įvairovės žeme, išskyrus atvejus, kai pateikiama įrodymų, kad tų žaliavų gamyba gamtos apsaugos tikslams nepakenkė;

3) vietovės, nustatytos pagal konkrečios valstybės teisės aktus arba Vyriausybės įgaliotos institucijos pripažintos saugomomis gamtos apsaugos tikslais, arba saugomos vietovės, kuriose susitelkusios retos, galinčios išnykti arba nykstančios ekosistemos ar rūšys, pripažintos pagal tarptautinius susitarimus arba įtrauktos į tarpvyriausybinių organizacijų ar Tarptautinės gamtos išsaugojimo sąjungos sudarytus sąrašus, išskyrus atvejus, kai pateikiama įrodymų, kad tų žaliavų auginimas tiems gamtos apsaugos tikslams nepakenkė;

4) daugiau kaip vieno hektaro labai didelės biologinės įvairovės natūralios pievos, tai yra pievos, kurios išliktų pievomis ir be žmogaus įsikišimo ir kuriose išlikusi natūrali rūšių įvairovė, ir kurių ekologinės savybės ir procesai nepakitę;

5) daugiau kaip vieno hektaro labai didelės biologinės įvairovės nenatūralios pievos, tai yra pievos, kurios neišliktų pievomis be žmogaus įsikišimo ir kurios pasižymi rūšių įvairove bei yra nenuniokotos, išskyrus atvejus, kai pateikiama įrodymų, kad žaliavą nuimti būtina siekiant išsaugoti teritorijai taikomą pievos apibūdinimą.

5. Biodegalai ir skystieji bioproduktai neturi būti pagaminti iš žaliavų, gautų iš žemės, kurioje yra didelės anglies sankaupos, tai yra iš žemės, kuriai 2008 m. sausio mėnesį buvo taikytas ir toliau nebetaikomas vienas iš šių apibūdinimų:

1) šlapžemė, tai yra žemė, kuri nuolat arba didelę metų dalį yra apsemta arba permirkusi;

2) ištisai mišku apaugusi vietovė, tai yra žemė, kurioje daugiau kaip vieno hektaro plote medžiai aukštesni negu 5 metrai, o medžių lajos projekcija apima daugiau kaip 30 procentų žemės ploto, arba žemė, kurioje augdami medžiai gali pasiekti tas ribas *in situ*;

3) žemė, kurioje daugiau kaip vieno hektaro plote medžiai aukštesni negu 5 metrai, o medžių lajos projekcija apima nuo 10 iki 30 procentų žemės ploto, arba žemė, kurioje augdami medžiai gali pasiekti tas ribas *in situ*, nebent pateikiama įrodymų, kad anglies sankaupos šiame plote iki ir po žemės paskirties keitimo yra tokios, kad taikant šio straipsnio 4 dalyje nurodytą tvarką bus įgyvendintos šio straipsnio 2 dalyje nustatytos sąlygos.

6. Šio straipsnio 5 dalies nuostatos netaikomos, jeigu žaliavų gavimo laikotarpiu žemei taikytas toks pat apibūdinimas kaip ir 2008 m. sausio mėnesį.

7. Biodegalai ir skystieji bioproduktai neturi būti pagaminti iš žaliavų, užaugintų žemėje, kuri 2008 m. sausio mėnesį buvo durpynas, išskyrus atvejus, kai pateikiama įrodymų, kad tai žaliai auginti ir derliui nuimti nereikia sausinti anksčiau nenusausintos dirvos.

8. Miško biomasė, naudojama kaip žaliava biodegalams ar skystiesiems bioproduktams gaminti, turi būti paruošta teritorijoje, kuriai taikomi teisės aktai ir stebėsenos sistemos, užtikrinantys:

- 1) miško kirtimų teisėtumą;
- 2) kirtaviečių miško atkūrimą;
- 3) vietovių, nustatytų pagal tarptautinius ar konkrečios valstybės teisės aktus arba Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos sprendimu, tarp jų šlapžemių ir durpynų, apsaugą;
- 4) kirtimų vykdymą atsižvelgiant į dirvožemio kokybės ir biologinės įvairovės išsaugojimą;
- 5) kad atliekami miško kirtimai išlaikytų ar didintų miško produktyvumą.

9. Jeigu šio straipsnio 8 dalyje nurodytų teisės aktų ir stebėsenos sistemų nėra, teritorijose, kuriose ruošama miško biomasė kaip žaliava biodegalų ar skystųjų bioproduktų gamybai, turi būti įdiegtos valdymo sistemos, kurios užtikrina:

- 1) miško kirtimų teisėtumą;
- 2) kirtaviečių miško atkūrimą;
- 3) vietovių, nustatytų pagal tarptautinius ar konkrečios valstybės teisės aktus arba Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos sprendimu, tarp jų šlapžemių ir durpynų, apsaugą, išskyrus atvejus, kai pateikiama įrodymų, kad žaliavos derliaus nuėmimas neturi neigiamo poveikio aplinkai;
- 4) kirtimų vykdymą atsižvelgiant į dirvožemio kokybės ir biologinės įvairovės išsaugojimą;
- 5) kad atliekami miško kirtimai išlaikytų ar didintų miško produktyvumą.

10. Miško biomasė, naudojama kaip žaliava biodegalams ar skystiesiems bioproduktams gaminti, turi būti paruošta teritorijoje ar ekonominės integracijos regioninėje organizacijoje, kuri atitinka šiuos žemės paskirties, žemės paskirties keitimo ir miškininkystės kriterijus:

1) yra Paryžiaus susitarimo, ratifikuoto Lietuvos Respublikos įstatymu „Dėl Paryžiaus susitarimo, priimto pagal Jungtinių Tautų Bendrąją klimato kaitos konvenciją, ratifikavimo“ (toliau – Paryžiaus susitarimas), šalis;

2) pagal Jungtinių Tautų Bendrąją klimato kaitos konvenciją, ratifikuotą Lietuvos Respublikos Seimo 1995 m. vasario 23 d. nutarimu Nr. I-812 „Dėl Jungtinių Tautų Bendrosios klimato kaitos konvencijos ratifikavimo“, yra pateikusi numatomus įgyvendinti nacionaliniu lygmeniu nustatomus įpareigojančius veiksmus, kurie apima žemės ūkio, miškininkystės ir žemės naudojimo išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimą ir absorbavimą ir užtikrina, kad bet kuris anglies sancaupų, susijusių su paruošta biomase, pokytis būtų įskaičiuojamas į valstybės įsipareigojimą mažinti arba apriboti išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, kaip numatyta nacionaliniu lygmeniu nustatytuose įpareigojančiuose veiksmuose;

3) pagal Paryžiaus susitarimo 5 straipsnį yra priimti nacionaliniai arba kiti biomasės paruošimą reglamentuojantys teisės aktai, kuriais saugomos ir didinamos anglies sandėkos ir absorbentai ir kuriuose pateikiami įrodymai, kad deklaruojamas žemės paskirties, žemės paskirties keitimo ir miškininkystės sektoriuje išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis neviršija absorbuojamo tokių dujų kiekio.

11. Nesant atitikties šio straipsnio 10 dalyje nurodytiems kriterijams, teritorijose, kuriose ruošama miško biomasė kaip žaliava biodegalų ir skystųjų bioproduktų gamybai, turi būti įdiegtos valdymo sistemos, kurios užtikrina, kad anglies sandėkų ir absorbentų lygis ilguoju laikotarpiu būtų išlaikytas ar didinamas.

12. Nustatant didelę netiesioginio žemės paskirties naudojimo keitimo riziką keliančias pradines žaliavas, kurių auginimo teritorija plečiama į teritorijas, kuriose yra didelių anglies sandėkų, ir sertifikuojant nedidelę netiesioginio žemės paskirties naudojimo keitimo riziką keliančius biodegalus, skystuosius bioproduktus ir biomasės kūrą, taikomi kriterijai, nurodyti 2019 m. kovo 13 d. Europos Komisijos deleguotajame reglamente (ES) 2019/807, kuriuo dėl didelę netiesioginio žemės naudojimo keitimo riziką keliančių pradinių žaliavų, kurių auginimo teritorija reikšmingai plečiama į žemės, kurioje yra didelių anglies sandėkų, plotus, nustatymo ir nedidelę netiesioginio žemės naudojimo keitimo riziką keliančių biodegalų, skystųjų bioproduktų ir biomasės kuro sertifikavimo papildoma Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/2001.“

24 straipsnis. 39 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 39 straipsnio 1¹ dalį ir ją išdėstyti taip:

„1¹. Biodegalai, įmaišant juos į degalus, pagamintus iš mineralinių degalų, turi atitikti šio įstatymo 38 straipsnyje nustatytus tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijus. Vyriausybės įgaliota institucija prižiūri ir tikrina, kad ūkinę veiklą vykdančias asmenys laikytųsi šioje dalyje nurodytų reikalavimų.“

25 straipsnis. 46 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 46 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Gamintojas, kuris naudojami ar ketina pasinaudoti paramos schema, kai jo eksploatuojamos elektrinės elektros energijos gamybos įrenginiuose elektros energijos gamybai naudojami atsinaujinantys energijos ištekliai ir iškastinis kuras, privalo kiekviename elektros energijos gamybos įrenginyje įrengti atskirus elektros energijos apskaitos prietaisus, fiksuojančius pagamintos elektros energijos kiekį. Kai viename elektros energijos gamybos įrenginyje elektros energijos gamybai naudojami atsinaujinantys energijos ištekliai ir iškastinis kuras, elektros

energijos, pagamintos naudojant atsinaujinančius energijos išteklius ir iškastinį kurą, kiekiai apskaičiuojami atsižvelgiant į sunaudoto kuro balansą, kuris nustatomas ir Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos patikrinamas pagal Lietuvos Respublikos metrologijos įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimus atitinkančių apskaitos prietaisų mėnesinius rodmenis, aiškiai atskiriančius į elektros energijos gamybos įrenginį patiektos energijos kiekius iš atsinaujinančius energijos išteklius ir iškastinį kurą naudojančių kurą deginančių įrenginių.“

26 straipsnis. 48 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 48 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„48 straipsnis. Teritorijų planavimo reikalavimai

1. Planuojant visuomeninės, pramoninės, komercinės ir gyvenamosios paskirties teritorijas, projektuojant, statant, rekonstruojant ir (ar) atnaujinant (modernizuojant) visuomeninius, pramoninius, komercinius ar gyvenamuosius pastatus, turi būti vertinamos galimybės naudoti įrenginius ir sistemas, skirtas elektros energijos, šildymo ir vėsinimo iš atsinaujinančių energijos išteklių naudojimui, taip pat centralizuotam šilumos ir vėsumos energijos tiekimui. Planuojant miestų infrastruktūrą, atsižvelgiant į visuomenės interesus, privaloma numatyti šilumos iš atsinaujinančių energijos išteklių naudojimą.

2. Aplinkos ministerija kartu su Energetikos ministerija rengia ir viešai skelbia rekomendacijas projektuotojams, architektams ir kitiems specialistams dėl atsinaujinančių energijos išteklių technologijų, didelio energinio efektyvumo technologijų, centralizuoto šilumos ir vėsumos energijos tiekimo sistemų integravimo, planuojant, projektuojant, statant ir atnaujinant (modernizuojant) visuomeninės, pramoninės, komercinės ar gyvenamosios paskirties teritorijas.“

27 straipsnis. 49 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 49 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Vyriausybė ar jos įgaliotos institucijos užtikrina, kad visi leidimų išdavimo, sertifikavimo ir licencijavimo procedūras reglamentuojantys aprašai ir taisyklės, taikomi elektros energijos, šilumos ir vėsumos energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių įrenginiams, susijusioms perdavimo ir skirstymo tinklų infrastruktūroms ir biomasės pavertimo biodegalais ar kitais skystaisiais bioproductais procesams, ir iš atsinaujinančių išteklių pagamintiems nebiologinės kilmės skystiesiems ir dujiniais transporto degalams, būtų objektyvūs, skaidrūs, proporcingi ir būtini, nediskriminuojantys pareiškėjų ir kad juose būtų visiškai atsižvelgta į konkrečių atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo technologijų ypatybes.“

28 straipsnis. 49 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 49 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Atsižvelgiant į nedidelės įrengtosios galios elektrinių (iki 500 kW), naudojančių atsinaujinančius energijos išteklius, ribotą dydį ir galimą poveikį ir siekiant išvengti neproporcingos finansinės bei administracinės naštos, atsakingos institucijos užtikrina, kad nedidelės įrengtosios galios elektrinių projektavimui ir statybai, išskyrus patvankinio tipo hidroelektrines, būtų taikomi supaprastinti reikalavimai, nereikalingi rengti detaliųjų planų ir keisti pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, jeigu tai neprieštarauja vietos tvarkymo ir naudojimo reglamentams.“

2. Pakeisti 49 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Kaimo vietovėse statant pavienes ne didesnės kaip 500 kW įrengtosios galios vėjo elektrines ir (ar) saulės šviesos energijos elektrines, nereikalaujama keisti pagrindinės žemės naudojimo paskirties, rengti detaliųjų planų ir keisti bendrojo plano sprendinių, jeigu tai neprieštarauja vietos tvarkymo ir naudojimo reglamentams.“

29 straipsnis. 55 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 55 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Lietuvos statistikos departamentas užtikrina statistinių duomenų apie visą šalyje pagamintą ir (ar) suvartotą atsinaujinančių išteklių energiją ir (ar) energiją, pagamintą iš atsinaujinančių energijos išteklių, surinkimą. Šie duomenys taip pat turi apimti ir aplinkos energiją, geotermine energiją, saulės šilumos energiją, saulės šviesos energiją, sunaudojamą galutinio energijos suvartojimo sektoriuose.“

30 straipsnis. 58 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 58 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„58 straipsnis. Statistiniai energijos perdavimai tarp Lietuvos Respublikos ir kitų valstybių narių

1. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija gali sudaryti susitarimus dėl nustatyto atsinaujinančių išteklių energijos kiekio statistinio energijos perdavimo iš Lietuvos Respublikos į kitą valstybę narę ar iš kitos valstybės narės į Lietuvos Respubliką.

2. Susitarimai dėl statistinių energijos perdavimų sudaromi Vyriausybės nustatyta tvarka.

3. Lietuvos Respublika gali perduoti statistinį atsinaujinančių išteklių energijos kiekį kitai valstybei narei, jeigu Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energijos kiekis viršija šio įstatymo 1 straipsnio 4 dalyje nustatytą energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių energijos dalį, palyginti su šalies bendruoju galutiniu energijos suvartojimu.

4. Jeigu prognozuojamas Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energijos sunaudojimas yra mažesnis, negu šio įstatymo 1 straipsnio 4 dalyje nustatyta energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių energijos dalis, palyginti su šalies bendruoju galutiniu energijos suvartojimu, ir nėra kitų būdų ir priemonių šiems rodikliams pasiekti, Lietuvos Respublikos Seimas gali priimti nutarimą leisti Vyriausybei vykdyti statistinį atsinaujinančių išteklių energijos kiekio priėmimą iš kitos valstybės narės.

5. Perduotas atsinaujinančių išteklių energijos kiekis yra:

1) atimamas iš atsinaujinančių išteklių energijos kiekio, į kurį atsižvelgiama vertinant, kaip Lietuvos Respublika siekia šio įstatymo 1 straipsnio 4 dalyje nustatytos energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių energijos dalies, palyginti su šalies bendruoju galutiniu energijos suvartojimu, tuo atveju, kai statistinis energijos perdavimas įvykdomas iš Lietuvos Respublikos į kitą valstybę narę;

2) pridedamas prie atsinaujinančių išteklių energijos kiekio, į kurį atsižvelgiama vertinant, kaip Lietuvos Respublika siekia šio įstatymo 1 straipsnio 4 dalyje nustatytos energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių energijos dalies, palyginti su šalies bendruoju galutiniu energijos suvartojimu, tuo atveju, kai statistinis energijos perdavimas įvykdomas iš kitos valstybės narės į Lietuvos Respubliką.

6. Nustatyto atsinaujinančių išteklių energijos kiekio statistiniai perdavimai gali būti vykdomi Europos Sąjungos atsinaujinančių išteklių energijos vystymo platformoje (toliau – Platforma). Vyriausybė ar jos įgaliota institucija per Platformą gali teikti metinius duomenis apie atsinaujinančių išteklių energijos dalį, įskaitant numatomus trūkumus ar dalies viršijimą, stebėti šiuos duomenis, taip pat nurodyti kainą, už kurią sutiktą energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos perteklių perduoti iš kitos valstybės narės ar kitai valstybei narei. Perdavimų kaina nustatoma kiekvienu atveju atskirai, atsižvelgiant į Platformoje nurodytą paklausą ir pasiūlą.

7. Šio straipsnio 1 ir 6 dalyse nurodyti susitarimai sudaromi ne trumpesniam kaip vienu metų laikotarpiui. Apie sudarytus susitarimus Vyriausybės nustatyta tvarka pranešama Europos Komisijai ne vėliau kaip per 12 mėnesių pasibaigus kiekvieniems metams, kuriais jie galioja. Europos Komisijai siunčiamoje informacijoje, be kita ko, nurodomas perduodamos energijos kiekis ir kaina. Per Platformą atlikus nustatyto atsinaujinančių išteklių energijos kiekio statistinį energijos perdavimą, dalyvaujančios šalys ir informacija apie konkretų perdavimą skelbiamos viešai.

8. Statistiniai energijos perdavimai laikomi įvykdytais tik po to, kai visos perdavime dalyvavusios valstybės narės apie perdavimą praneša Europos Komisijai arba kai Platformoje įvykdomos visos atsiskaitymo sąlygos.

9. Pajamos, gautos vykdant susitarimus dėl statistinių energijos perdavimų, pervedamos į valstybės biudžetą ir kaupiamos atskiroje Valstybės išdo sąskaitoje. Gautos lėšos Vyriausybės nustatyta tvarka naudojamos susitarimuose dėl statistinių energijos perdavimų numatytais tikslais, susijusiais su atsinaujinančių energijos išteklių plėtra, energijos efektyvumo didinimu, taip pat moksliniams tyrimams atsinaujinančių išteklių energetikos sektoriuje. Šias lėšas Vyriausybės nustatyta tvarka administruoja Vyriausybės įgaliota institucija.

10. Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energijos kiekio priėmimas iš kitos valstybės narės, vykdant susitarimus dėl statistinių energijos perdavimų, finansuojamas iš valstybės biudžeto.“

31 straipsnis. 59 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 59 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Vyriausybės nustatyta tvarka jos įgaliota institucija praneša Europos Komisijai, kokia elektros energijos, šilumos ar vėsumos energijos, pagamintų iš atsinaujinančių energijos išteklių, dalis ar koks kiekis pagal bet kurį Lietuvos Respublikos teritorijoje įgyvendinamą bendrą projektą, kuris pradėtas po 2009 m. birželio 25 d., arba padidinant įrenginio, kuris buvo rekonstruotas po tos datos, pajėgumus, laikomi įskaitomais į kitos valstybės narės atsinaujinančių išteklių energijos procentinę dalį. Atsinaujinančių išteklių energijos vienetai, pagaminti padidinant įrenginio pajėgumus, vertinami taip, lyg jie būtų pagaminti atskirame įrenginyje, kuris pradėtas eksploatuoti tuo momentu, kai pajėgumai buvo padidinti.“

2. Pakeisti 59 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Šio straipsnio 3 dalyje nurodytame pranešime Europos Komisijai:

- 1) aprašomas siūlomas įrenginys arba nurodomas rekonstruotas įrenginys;
- 2) nurodoma įrenginyje pagamintos elektros energijos, šilumos ar vėsumos energijos dalis arba kiekis, laikomi įskaitomais į kitos valstybės narės atsinaujinančių išteklių energijos procentinę dalį;
- 3) nurodoma valstybė narė, kurios naudai teikiamas pranešimas;
- 4) nurodomas kalendoriniais metais išreikštas laikotarpis, per kurį įrenginyje pagaminta atsinaujinančių išteklių elektros energija, šilumos ar vėsumos energija turi būti laikoma įskaitoma į kitos valstybės narės atsinaujinančių išteklių energijos procentinę dalį.“

3. Pakeisti 59 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Bendro projekto tarp Lietuvos Respublikos ir kitos valstybės narės (ar kitų valstybių narių) trukmė gali būti ilgesnė kaip iki 2030 m.“

4. Pakeisti 59 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Lietuvos Respublikoje vykdomi bendri projektai su kitomis valstybėmis narėmis negali turėti neigiamos įtakos šio įstatymo 1 straipsnio 4 dalyje nustatytos energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių energijos dalies, palyginti su šalies bendruoju galutiniu energijos suvartojimu, įgyvendinimui.“

32 straipsnis. 60 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 60 straipsnio 1 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) elektros energijos, šilumos ar vėsumos energijos kiekį, kuris per tuos metus pagamintas įrenginyje iš atsinaujinančių energijos išteklių ir kuris turi būti įskaitomas į kitos valstybės narės atsinaujinančių išteklių energijos procentinę dalį remiantis pranešimo sąlygomis.“

2. Pakeisti 60 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Elektros energijos, šilumos ar vėsumos energijos kiekis, apie kurį pranešama vykdant Lietuvos Respublikos ir kitos valstybės narės (ar kitų valstybių narių) bendrus projektus šiame straipsnyje nustatyta tvarka:

1) atimamas iš atsinaujinančių išteklių elektros energijos, šilumos ar vėsumos energijos kiekio, į kurį atsižvelgiama apskaičiuojant šio įstatymo 1 straipsnio 4 dalyje nustatytą energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių energijos dalį, palyginti su šalies bendruoju galutiniu energijos suvartojimu, tuo atveju, kai nurodytas elektros energijos, šilumos ar vėsumos energijos kiekis Lietuvos Respublikoje pagaminamas kitos valstybės narės naudai;

2) pridedamas prie atsinaujinančių išteklių elektros energijos, šilumos ar vėsumos energijos kiekio, į kurį atsižvelgiama apskaičiuojant šio įstatymo 1 straipsnio 4 dalyje nustatytą energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių energijos dalį, palyginti su šalies bendruoju galutiniu energijos suvartojimu, tuo atveju, kai nurodytas elektros energijos, šilumos ar vėsumos energijos kiekis kitos valstybės narės teritorijoje pagaminamas Lietuvos Respublikos naudai.“

33 straipsnis. 61 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 61 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„61 straipsnis. Bendri projektai su užsienio valstybėmis

1. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija gali inicijuoti, vykdyti ir (ar) dalyvauti vykdant visų tipų bendrus projektus tarp Lietuvos Respublikos ir užsienio valstybės (ar užsienio valstybių), susijusius su elektros energijos gamyba iš atsinaujinančių energijos išteklių. Tokiuose projektuose gali dalyvauti ir kitos valstybės narės. Į tokius bendrus projektus su užsienio valstybėmis, kurie vykdomi laikantis tarptautinės teisės, gali būti įtraukti ir privatūs ekonominės veiklos vykdytojai.

2. Susitarimai dėl bendrų projektų su užsienio valstybėmis vykdymo sudaromi Vyriausybės nustatyta tvarka.

3. Įgyvendinant bendrus projektus, užsienio valstybėje pagamintas atsinaujinančių išteklių elektros energijos kiekis, kuris laikomas įskaitomu į šio įstatymo 1 straipsnio 4 dalyje nustatytą energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių energijos dalį, palyginti su šalies bendruoju galutiniu energijos suvartojimu, turi atitikti šias sąlygas:

- 1) elektros energija suvartojama Europos Sąjungoje;
- 2) elektros energija pagaminta įrenginyje, pradėjusiame veikti po 2009 m. birželio 25 d., arba padidinus pajėgumus įrenginyje, kuris buvo rekonstruotas po tos datos įgyvendinant šio straipsnio 1 dalyje nurodytą bendrą projektą. Atsinaujinančių išteklių elektros energijos vienetai, pagaminti padidinus įrenginio pajėgumus, vertinami taip, lyg jie būtų pagaminti atskirame įrenginyje, kuris pradėtas eksploatuoti tuo momentu, kai įrenginio pajėgumai buvo padidinti;
- 3) pagamintam ir eksportuotam elektros energijos kiekiui nebuvo suteikta parama pagal užsienio valstybės paramos schemą, išskyrus įrenginiui suteiktą paramą investicijoms;
- 4) elektros energija pagaminta laikantis tarptautinės teisės trečiojoje valstybėje, kuri yra Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvenciją arba kitas tarptautines konvencijas ar sutartis žmogaus teisių klausimais pasirašiusioji šalis.

4. Laikoma, kad šio straipsnio 3 dalies 1 punkte nurodytas reikalavimas tenkinamas, kai:

- 1) visi atsakingi perdavimo sistemos operatoriai kilmės valstybėje, paskirties valstybėje ir, jeigu taikoma, visose užsienio tranzito valstybėse galutinai priskyrė elektros energijos kiekį, lygiavertį kiekiui, į kurį atsižvelgiama, paskirtiems elektros tinklų sujungimo pajėgumams;
- 2) atsakingas perdavimo sistemos operatorius, veikiantis jungiamosios linijos Europos Sąjungos pusėje, galutinai įtraukė į balansą elektros energijos kiekį, lygiavertį kiekiui, į kurį atsižvelgiama;

3) paskirti pajėgumai ir elektros energijos gamyba iš atsinaujinančių energijos išteklių šio straipsnio 3 dalies 2 punkte nurodytame įrenginyje yra susiję su tuo pačiu laikotarpiu.

5. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija gali kreiptis į Europos Komisiją, prašydamos šio įstatymo 1 straipsnio 4 dalyje nustatytos energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių energijos dalies, palyginti su šalies bendruoju galutiniu energijos suvartojimu, tikslais apskaičiuojant atsinaujinančių išteklių energijos dalį, atsižvelgti į atsinaujinančių išteklių elektros energiją, pagamintą ir suvartotą užsienio valstybėje, kai jungiamosios linijos tarp Lietuvos Respublikos ir užsienio valstybės tiesimo parengiamasis laikotarpis labai ilgas, tokiomis sąlygomis:

- 1) jungiamosios linijos tiesimas turi būti pradėtas ne vėliau kaip 2026 m. gruodžio 31 d.;
- 2) turi būti neįmanoma pradėti eksploatuoti jungiamosios linijos ne vėliau kaip 2030 m. gruodžio 31 d.;
- 3) turi būti įmanoma pradėti eksploatuoti jungiamąją liniją ne vėliau kaip 2032 m. gruodžio 31 d.;

4) pradėjus eksploatuoti jungiamąją liniją, ji bus naudojama elektros energijai, gaminamai iš atsinaujinančių energijos išteklių, eksportuoti į Europos Sąjungą, kaip nurodyta šio straipsnio 4 dalyje;

5) prašymas yra susijęs su šio straipsnio 3 dalies 2 ir 3 punktuose nustatytus kriterijus atitinkančiu bendru projektu, kurį vykdant bus naudojama jungiamoji linija po to, kai ji bus pradėta eksploatuoti, ir su elektros energijos kiekiu, kuris nėra didesnis už elektros energijos kiekį, kuris bus eksportuojamas į Europos Sąjungą po to, kai jungiamoji linija bus pradėta eksploatuoti.

6. Vyriausybės nustatyta tvarka jos įgaliota institucija praneša Europos Komisijai apie elektros energijos dalį ar kiekį, kurie pagaminti įrenginyje, esančiame užsienio valstybės teritorijoje, ir kurie įskaitomi į vienos ar daugiau valstybių narių atsinaujinančių išteklių energijos procentinę dalį. Kai bendrame projekte dalyvauja daugiau negu viena valstybė narė, apie elektros energijos dalies ar kiekio paskirstymą valstybėms narėms pranešama Europos Komisijai. Ši elektros energijos dalis ar kiekis negali viršyti faktiškai į Europos Sąjungą eksportuotos ir joje suvartotos elektros energijos dalies ar kiekio, atitinkančių šio straipsnio 4 dalyje išdėstytas sąlygas ir 4 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytą kiekį.

7. Šio straipsnio 6 dalyje nurodytame pranešime Europos Komisijai:

1) aprašomas siūlomas įrenginys arba nurodomas rekonstruotas įrenginys;

2) nurodoma įrenginyje pagamintos elektros energijos dalis arba kiekis, laikomi įskaitomais į šio įstatymo 1 straipsnio 4 dalyje nustatytą energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių energijos dalį, palyginti su šalies bendruoju galutiniu energijos suvartojimu, taip pat, laikantis konfidencialumo reikalavimų, atitinkami finansiniai susitarimai;

3) nurodomas kalendoriniais metais išreikštas laikotarpis, per kurį įrenginyje pagaminta elektros energija turi būti laikoma įskaitoma į šio įstatymo 1 straipsnio 4 dalyje nustatytą energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių energijos dalį, palyginti su šalies bendruoju galutiniu energijos suvartojimu;

4) kartu pateikiamas užsienio valstybės, kurios teritorijoje pradėjo veikti įrenginys, rašytinis šios dalies 2 ir 3 punktuose nurodytas patvirtinimas ir įrenginyje pagamintos elektros energijos dalis arba kiekis, kurie bus vartojami užsienio valstybėje.

8. Šio straipsnio 7 dalyje nurodytą pranešimą, pateikiamą Europos Komisijai, galima keisti ar panaikinti, jeigu yra Lietuvos Respublikos ir užsienio valstybės, kuri pagal šio straipsnio 7 dalies 4 punktą patvirtino bendrą projektą, bendras susitarimas.

9. Bendro projekto tarp Lietuvos Respublikos ir užsienio valstybių trukmė gali būti ilgesnė kaip iki 2030 m.

10. Lietuvos Respublikoje vykdomi bendri projektai su užsienio valstybėmis negali turėti neigiamos įtakos šio įstatymo 1 straipsnio 4 dalyje nustatytos energijos gamybos iš atsinaujinančių

išteklių energijos dalies, palyginti su šalies bendruoju galutiniu energijos suvartojimu, pasiekimui.“

34 straipsnis. 62 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 62 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„62 straipsnis. Bendrų projektų su užsienio valstybėmis rezultatai

1. Per 12 mėnesių, pasibaigus kiekvieniems šio įstatymo 61 straipsnio 7 dalies 3 punkte nustatyto laikotarpio metams, Vyriausybės nustatyta tvarka jos įgaliota institucija parengia pranešimą, kuriame nurodo:

1) bendrą iš atsinaujinančių išteklių pagamintos elektros energijos kiekį, kuris per tuos metus pagamintas įrenginyje iš atsinaujinančių energijos išteklių ir kuris nurodytas Europos Komisijai pateiktame pranešime bendro projekto tikslais;

2) elektros energijos kiekį, kuris per tuos metus pagamintas įrenginyje iš atsinaujinančių energijos išteklių ir kuris turi būti įskaitomas į šio įstatymo 1 straipsnio 4 dalyje nustatytą energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių energijos dalį, palyginti su šalies bendruoju galutiniu energijos suvartojimu, remiantis pranešimo sąlygomis;

3) įrodymą, kad tenkinamos šio įstatymo 61 straipsnio 3 dalyje nustatytos sąlygos.

2. Vyriausybės įgaliota institucija šio straipsnio 1 dalyje nurodytą pranešimą siunčia užsienio valstybei, kuri pagal šio įstatymo 61 straipsnio 7 dalies 4 punktą patvirtino bendrą projektą, ir Europos Komisijai.

3. Elektros energijos kiekis, pagamintas iš atsinaujinančių energijos išteklių, apie kurį pranešta pagal šio straipsnio 1 dalies 2 punktą, pridedamas prie atsinaujinančių išteklių energijos kiekio, į kurį atsižvelgiama vertinant, kaip Lietuvos Respublika siekia šio įstatymo 1 straipsnio 4 dalyje nustatytos energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių energijos dalies, palyginti su šalies bendruoju galutiniu energijos suvartojimu.“

35 straipsnis. 63 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 63 straipsnio 2 dalies pirmąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytais atvejais tam tikras atsinaujinančių išteklių energijos kiekis, pagamintas vienos paramos schemoje dalyvaujančios valstybės narės teritorijoje, gali būti įskaitytas į kitos paramos schemoje dalyvaujančios valstybės narės atsinaujinančių išteklių energijos procentinę dalį, jeigu atitinkamos valstybės narės:“.

36 straipsnis. 63¹ straipsnio pakeitimas

Papildyti 63¹ straipsnį 3 dalimi:

„3. Susitarimuose su kita valstybe nare (kitomis valstybėmis narėmis) dėl dalyvavimo aukcione, be kita ko, privalo būti nustatytas elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių kiekio paskirstymo principas.“

37 straipsnis. 64 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 64 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„64 straipsnis. Skundų nagrinėjimas

1. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba išankstine neprivaloma skundų nagrinėjimo ne teisme tvarka nagrinėja suinteresuotų asmenų skundus dėl elektros tinklų operatorių, šilumos tiekėjų ir dujų sistemų operatorių veiksmų ar neveikimo, kreipiantis dėl šių asmenų įrenginių prijungimo prie atitinkamų tinklų ar sistemų, prijungiant įrenginius, priimant pagamintą energiją į energetikos tinklus ar sistemas ir (ar) vykdant kitas šio įstatymo nustatytas pareigas, susijusias su atsinaujinančių energijos išteklių naudojimu energijai gaminti.

2. Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai pateikti skundai nagrinėjami Energetikos įstatyme nustatyta tvarka ir sąlygomis.“

38 straipsnis. Įstatymo priedo pakeitimas

1. Pripažinti netekusiu galios Įstatymo priedo 1 punktą.

2. Pakeisti Įstatymo priedo 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2. 1996 m. gruodžio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 96/92/EB dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 12 skyrius, 2 tomas, p. 3) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/72/EB (OL 2009 L 211, p. 55).“

3. Papildyti Įstatymo priedą 3¹ punktu:

„3¹. 2010 m. gegužės 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/31/ES dėl pastatų energinio naudingumo (OL 2010 L 153, p. 13).“

4. Papildyti Įstatymo priedą 6 punktu:

„6. 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją (OL 2018 L 328, p. 82).“

39 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus 1 straipsnį, 2 straipsnio 1, 2, 4, 6, 10–14 dalis, 5 ir 6 straipsnius, 8 straipsnį, 15 straipsnio 1 dalį, 22, 23, 24, 26, 27, 29–35, 38 straipsnius, šio straipsnio 2 ir 3 dalis, įsigalioja 2020 m. gegužės 31 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Lietuvos Respublikos aplinkos ministras, Lietuvos Respublikos energetikos ministras ir Valstybinė energetikos reguliavimo

taryba iki 2020 m. gegužės 30 d. priima šio įstatymo, išskyrus šio įstatymo 1 straipsnį, 2 straipsnio 1, 2, 4, 6, 10–14 dalis, 5 ir 6 straipsnius, 8 straipsnį, 15 straipsnio 1 dalį, 22, 23, 24, 26, 27, 29–35, 38 straipsnius, įgyvendinamuosius teisės aktus.

2. Šio įstatymo 1 straipsnis, 2 straipsnio 1, 2, 4, 10–14 dalys, 5, 6, 8, 22, 23, 24, 26, 27, 29–35, 38 straipsniai įsigalioja 2021 m. birželio 30 d. Lietuvos Respublikos aplinkos ministras, Lietuvos Respublikos energetikos ministras ir Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2021 m. birželio 29 d. priima šio įstatymo 1 straipsnio, 2 straipsnio 1, 2, 4, 10–14 dalių, 5, 6, 8, 22, 23, 24, 26, 27, 29–35, 38 straipsnių įgyvendinamuosius teisės aktus.

3. Asmenims, iki šio įstatymo įsigaliojimo įgijusiems teisę pasinaudoti fiksuotu elektros energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių tarifu, jiems taikomu skatinimo laikotarpiu atsinaujinančių išteklių energijos kilmės garantija neišduodama.

4. Iki šio įstatymo 28 straipsnyje išdėstytą Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 49 straipsnio 3 ir 5 dalių įsigaliojimo pradėtos ir neužbaigtos detaliųjų planų rengimo ir pagrindinės žemės paskirties keitimo procedūros užbaigiamos tokia tvarka, kuri galiojo, kai jos buvo pradėtos.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Gitanas Nausėda